לשון און לעבן

ווּכנטלעך־ילוסטרירטער פאר־לעזעראַטור, טעאַטער, קונסט און קולטור

נייטער יאָרגאַנג נומער 53 | הייפט 107 | דעצעמבער 1948 לאָנדאָן

redaktsiyes un fi. ל. בלומנטאַל

אינהאַלט:

[illegible]

פּרייז: 1 שילינג און 6 פענס

אבאָנירונגס־פּרייז: 13/6 פאר א יאָר

אין אַמעריקע: 5 דאָלאַר א יאָר

1/2 פאר א מאָנאַט פּרוּבע

פּרינטעד אין ענגלאַנד

שרין דערשינען

„ראַם בוך פון לעסטערינגען"

פון לאָנ קענינ

א כאַראַקטערן צום געטראַכטן. פריין 2 שילינג

דאָס בוך קען מען קויפן בײַם „לשון און לעבן", אין בוך האַנדלונגען

דער

מאַלער

און

דעקאָראַטיווער

פאַר

י. ביעסטס

געזעלכע קרובים

איך וויל מיין אַנטלאָפנער יונגער אַנטלאָפנער יחיד און קרובה, וואָלין די דאָזיגן נעמען אין דער דאָלאַרעס לינד, דאָס לעזען בײַם דאָזיגן אויך נו דעם פון די אין 2008. די ווייסן נו דיזן בעזעלכע, דער קם דיזס פון דער אַרטיקל די אַדרעס: Dr. N. Lemman, 6, St. Mary's Road, Leeds.

By Appointment
Dealer in Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Moshek Orell)
are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels

38 MUSEUM STREET,
LONDON, W.C.1.
MUSeum 8461.

„די צייט"

געגרינדעט אין 1913 פון

מאָרים מייער

די איינציקע יידישע ציטונג

אין אַמעריקע.

(נאָענט רחי מלכה —

די איינציקע אין אייראָפּע)

Printed and Published in England by the Kimed Press, 119-121 Cowell St., London, E.1

לשון און לעבן

חדשים־זשורנאל פאר לינגוויסטיק, פעדאגאגיק, קולטור און געשיכטע.

בייגעלעך יארגאנג נר.ב | הערפסט 107 | דעצעמבער 1948 און יאנואר

29 נאיעמבער 1947 — 29 נאיעמבער 1948

I

דעם 29־טן נאיעמבער 1947, נאכדעם־דעם־מאל דער ליטעראטור, פעדאגאגיק, קולטור און געשיכטע, [illegible]

[illegible]

II

[illegible]

III

[illegible]

מיכטיק פאר אלע וואס פארשטיין יידיש

יידישע יאריא־אויריצעס און האיסע

[illegible]

פרייגם פון יידיש לשון

[illegible]

מיטוואך, [illegible]

אין אן אונטם פון די יידישע קלאסיקער

[illegible]

[illegible]

א. ג. שטיינבערג

[illegible]

פרייגם פון יידיש לשון

א נאלא קאנצערט

[illegible]

[illegible] דעם 16־טן דעצעמבער 1948

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E. Palestak, 66 Lauriston Road, Hackney, London, E.9.

אזוי הי אויך קומן מיך נישט נאכן אויס אויס פאליטישן טיהוד־שפיל.
ביל איך הי אויך באהיקל מיר שוין אין קאמף פ „קלאהולי״ ! ווען איך ליבער
באלי פרוים מיט נאכמנ טיטער אין אינטרעסן ביין הייסטאריקערייש ליטי־
אריטיל אין נישמען — אין די טריקע. אין דעם ראמל. ביל איך מיך דאך פ
ביטל רעכטער ! הייסט אין עס דאך בער פ סיקיהיג־נאמר. הי פן אריטיל.

„פ נישט פ יום טוב אזוי־ערלעכן פ יאר בדיעת ישראל. אז דערלעכן דעם
נס פון הייליגן ביין מקדש. דאס איז נישטאמ דער מיין פון דער תכלה ביטרא!
„ולנטה אחרת קבעם הנשאים ימים טובים בחלל הזמאה״. — מען מוז אויס־
דערלעכן אזא יאר. בבדי אז קאמען מיטערן ימים טובים! (אפארפארדים בלוי
פ הארץ. דאס דער נטיטר רבי האט נעזאגט נאך דער באלאדר־דעקלאראציע...)

* * *

הייסטער אפארטנאנט אמר! אין מיין נישט בעד „עמיטנע דאס ביטנן
אבבעדדיין. אבדעדים נאכן — מיר הייבן אנדערש בעדאכט! פ אמרץ
דאס דאס דיך אפארשטעלט אין דערלערן לאזן דיך נישט בעי אויסקיילענען.
דער נס פון דעם ביין מקדש איז נעבעזר הי די מקדשים פון פ יונ־נבר
שלום... ווען איך שיין דעם הייסטאריקל עדיקן בבי טוב בים נדאמנן. ביזעל
אים אבבעדיגנן. ביטיין ביזעל די שיינע יונ־ליים בפאנן הי די חתנים —
נאאר דער פ יום טוב אין די הייבן עס הנים. די תפבים כמר אפארדים אין
בעיקר — איך דעם הייבן דער נעבעי מארגנן די אנטבלהיקע אין נאכב־
לאזן נישמען...

אזוינים רעגעם שאין טובתם שליטה

„אזוינים רעגעם שאין טובתם שליטה״ !
פ הנעגליך הנים פ בין בנישמען.
פ בילדיגן אויף דער קינד אויס מן דאלען —
דעם בין בנאל. הייל פ הנים די נאמרגן !

דאל מי אין בין הייבן האליגן בין נאמרגן
די הייבן מים הנעגליך ידענן.
נעגין הייבן אמר אויף הנעגליכע לאמנם הייבן
אין נאמרגן קינד אים אפנלאמן !

הנן אין נעגנר־נאמרגן די הענן בלאן
דאל מי. פ נאר־הנגב אין נאגב דיך אויגליגן !
יא אים אנגנאמרגנער הנטיגער בין.
דרעגיים בעגער די די קנאליגנעם בינגן — —

ליינען אמנם נאר ידישלעך אים נאמרגנען —
די הענלם אליין מן נאמרגנען אין דאך אן אנגנ !
אין אים נאמרגנען הנים מן נאמרגנלן.
אין הנילגר די אין נגנגנם דעם נלא הנגנ.

„אזוינים רעגעם שאין טובתם שליטה״ —
ליגער נגנאם אין נלינגן אים אויגם.
אים שאריגן די אנגנ אין די אינן !
אנגער דאגן — מיגלינגנגנגנלאנגער.
אין די אלאנגן אויגגנגלינגן.

אינגיגיגן אנגלאנגנ אנגלנגנ.
אליין די אלאנגנן גיר הנגנן !
אין די גנגנגנגיגן הינגנ אויגם
שיינגנ הנגן הנלנן נאר אין גנגנגנ.

בינגן אין דאגן די הינגנ די נגנגנ
שיינגנל נגנגנ אינגנגנן מן נלינגן !
נאגן אנגער לגנן פ אלאנגיגנ גנגנגיר
אין דער שיין נאר אויגגנגנגיגנ.

אויגם אין אנגנגנ־נגנגנל הנגנ בגנינגן — — —
גנגנגם פ נגנ בגלך אויף גנגנגנ אגנינגן !
בלגלינגן פ גנגנ אנגנער אין גנגנגנגנ.
פ לגנגנער אנגנ אינגנגנגנלינגנ.

פון אורעמעים בין אויסווייסקעלעכע,
אין קאלד־אויגן, א נעקאלטקייט־טויבער.
אונטער די פון עמעס בין דערפרעמדער־אויגעמאר.
אין בייזער־אויסן, א נאכגעבלייבער...

עמעס דאבור האט קרעכץ די פלאקערס.
פון פיקערקען כעמעס פארבייגן
מיר דענען אליין אנטר די פלאקערס.
כאמעץ הערלס אין אנגעקראכענען.

„מי כמוך באלים אדוני — — —
דער היים נאמע פארטילגע יענע?
אין אמ אן אין דיך בוחעם די הערלס פונקע.
דאמ דיך דער שטעלן אנו אנטקעגן!

איך קיין נערעכטיקייט אויסן מעגעמע,
אם דער בריך פון הערלס אנטגעגן!
ז'איז אין בעגעגעלעגע הערצער דאס פיקע,
פאלש־אויפאלשעגדיקע פיקעגן.

איך פאגראלים אמר מלחמה־נאמען,
אינגעי נאמעגע הערלס צו פארטאגלען.
אויף דעם דאס דיך דאס מבטיחים,
אין א נאמע־קיאל נעטן פארזאגלען...

דאס „אם תביד הטקי ברייקאמגעגעגן,
מן אם אויגל דער פעגע מיר דענען!
אין דער הערלס דאס נערעכטיקייט־פארקר,
פונער אין איר ווער די פארבייגען — —

„מי כמוך באלים אדוני — — —
דער היים נאמע פארטילגע יענע?
אין אם אן אין דיך בוחעם די הערלס פונקע,
דאס דיך דער שטעלן אנו אנטקעגן!...

כאאז דער קרעכטער נראם אז נערעכטיקייט,
אינגעי אנטער נעגראגען לעבן — — —
פיקאן א הארץ פון לעבעגאם ווי אנגעגן!
אונטאם די פון נאמע — פון פארגעבן!

לעמאלאי הון דער מרבדיל דאס פאלאלו דאס קרעגעגע בעגאמיר. דאס מי איך
נאמראגען דאס פיער מי אמגע. אין אין הנכה דאס מי איגן אים אים אמגע נאמאל
מעגעגע פיער נאמיגן א דאגעגע דאמגיי אל אם אנגעגעגע איגן מעגע —
דאס אין דער נאמאם!

אונטער מראם מן נלעגען אם אויגן
אלע הערצער פרעגע מיר אנאמען,
ווי א פריידנפולע אויפלעבעגן די הערלס
אונטער אויגען אין דיך אין נאלאגען.

אונטער מראם מן נלעגען אם אויגן
דאס לעבען נלעגעגלייכער הארץ אנגעגעגען
מיר פארגעבן די תורה פון דער פיר,
אין מעגעגעם פון מעגעגעם אינגעגעגעגען.

די בעגרעה מאר די מויערן פון ירושלים

אום דערגיינען מיר מעגען אין
אין מיר מעגען דערן נאר אויר דערגעגען;
ניאם נאר בלייבן פון פרעגעגעגען אלעגען אויגן —
פון קרעגאמאריגס נאר מיר מעגען דיך ליעבן;
די בעגרעה ישראל די קדוש — — — — —

אז אונטם אויר די ניאם פארגעגען אונטער בעגר.
די נעגס אויגע ניאם בעגיג דיך פיר מעגען.
א חוץ. אז אונטם אויר די אויגיגן דו ביגם נאם.
אויר דערגיילעגדיגעגיגעגם מיר אם דערגען;
די בעגרעה ישראל די קדוש — — —

איל דער אונטער נאם די קרעגאמאריגס־קרעגעגע,
אין מעגעגם די לאגן די אויגעגיגע אל דיגען —
די אין דיגעל דער רעגעגעגיגע נאר מגיל.
די מגיגיה נאר ירושלים אויגעגן;
די בעגרעה ישראל די קדוש — — —

דאס נאר א לעגעגיגע אונטער דער נאגיגע העלם.
פון ליגם נעגעגעגעגע אין אויגעגע דערגן
אין דיין מיל אליין נאר. נאם די דאס „יהי אור",
דאס אויגעגיגע מי מעגעגן דערגעגן;
די בעגרעה ישראל די קדוש — — —

אז אין אויגעגעגן יהיו יהיו אויגיגע.
די נאגעגע העלם דאל ניאם אויגעגעלאגעגן דערגן.
אין דער אייגן דערגיגע דאל נאר ליגעגיג אין אויגיגע;
פון מגיל אונטערגן אין בלוט אין מן מרגיגן;
די בעגרעה ישראל די אחוד.

עם דאס פאלכאשט דעם אטעם...

נומ'ם 29:15 (נ"ב בבוקר, 1947. דער אלט דאס בשמחה דורך אן ארץ־ישראל)

...און דער דאס פון די פעלקער און דער העלה, פון די נרעטס און פון די קליינע דאס אין דיך מערהיים בפעלכטן. אז דאס לאבד פעלקסטיגע ווי הערן נבריילה. און אז א שטאלצר פעסטע לאנד, דאס גיט דיך פונם ווילד הצליח (אויבער־שפיליגע, צריכסן מחיה און לבנון בין בפרדיגן טעפן פונם יום טוב ווי דאל הערן אנצטרעטנטן אונם רעדת פונם ירדן און פעלקסטיגע.

פונקט דאס אין נישט נעמען פעסטע. דאס דאל פאלטשאק דעם פעסטע. דאנקטיגע בריות דאכן די דון נעלאכט. די. די פאלטשעטער פון דער פעלקער־אויפן נעטרעפן. יין די פעטרעפטשעטע דאס אריינגעדיגן אויר אנטגעגיגס אז רעפליגין די הנעטות פון דער בעלאנד־רעפלעקטאנט. און נאכדעם יין דער יכנס אין אויבנגעדאכטן א שטאריקער און נעטליגנטער ביטשיקער און שיינער כח. אין דער באפלים פון דער אונא נעקומען די כוחות א דעלבסטי פאלטשנעלעגיס.

— און עס אין נעקומען דער 15־טער מאי. דער שליחשאפ. דער אלט בריטישער טרופן דאכן לוים בויגן און אנגעטרוגן נעדאלט בפאלכן דאס לאנד. דעם נאך אויגיגע ביטרון פון די דאגיגע מעגן: ליגנגס ביגיגע אנצפרעטשן און אויר דעם נעפיגנס. צו דאס די דאכן דיך בעטעריגס. יעצט טרעפטיגן כוחות. דאס דיכן אויך און דער אונא און דאכן א נעדאלטיגע דעה און דער אויטאה פון די פעלקער פון דער העלה. און הילן דיך ביטשן אנטגעגיגאנגן דעם באפלים פון דער מערהיים.

דעם נדיגע אמתיות דאכן די נעטריגן. די קעפלער און אלט נדיגע ביטרעגן דאס און דאכן און דאנגעגריגס. אז דיכן אויבריגן פונם נעטריגאן פראבגיגן בזוי פון גאט. נדות און דרוגן בפריגן אויף דעם לאנד ישראל. און נון דאס פון פון אנגעדיגלעטן אויגר פעטטטיגע דיך אויפגעטאלן די פאלק און רעפלעקטאנט פון דעם דאגיגן פאדטאליגן בעלד פון.

און עס דאס די פאדטאנטס דער אמטס. די. די טוגאים. די פעטגעגן אז באפאלעגנס. די נדיגע אמתיות פון די שריגגריגס קעפלער און דער העלער פרעגעגן אויבער אויפגיגע נעדות דיכן נבואן קלעגער און קלעגער. די נדיגע קעגנאנגיגס פון די דאגיגע נעדות אנגער דעם קליגעגס יכנס און אין ישראל דאס דיך אויסגעלאגט. די א נעפלאנגענער קיגיגער לאנד נאך דיגיגער. די דיגלאגט.

בים דאנגעגן און שיגיגע דאכן ביל פליגן. דאס דיגגן דיגס און דעדיגר בעגיס עגעס יכנס און ארץ ישראל. געלעבט נאר און נאך דעם נאר מעגס 15־טן נאי אגגיס. און אריך אנגיז אז נעגיגן פאדטאנטס דער אמעגס... א פראגיגריגע דעגיגיגע דאס דיך נעבליגעגס בעלד דעם נאר. די די נאכגאנגיגאנגס דאס לן נאל און פאנגעגיס אויבנגעלגיגס פז פעגעגאנגיגן אויגס לאנד. מגיגע ישראל

איז דער נאמען מגעס ביגעס לאנד. דער נאמען איז א נאמען און א דעפליגעגס.

און די מאי מיגיגס מן איר עגיגיגעגס דאס די פראגיגריגע דעגיגיגן ביגיגע נאי פאנגעגלאגן פלץ אנגריגן פון די פראגיגע מגאגיס. נאי דאס איך אויגעגאנגן די מיגיגן מאי די מאגיגיגן דעפליגיס. מאי די שעלאגן און נאנגן. און קאנגעלגיגיגס אויבן כמות אויף דעם עגאגאגיגן און פאלגיגיגן נבגיא.

יא. עס דאס די פאדטאנטס דעם אמגעס. די אנגיגעגן מגאגיס מן גיגיגן און דיגיגן דיגיגן. און די גאגיגן אנגעלגאגעגן און די מאגיגיגן יגיגן לגאלים און אנגיגעגן אויגעגן דיגיגן. און די מאגיגיגן מיגיגן אז מגיגן און דאס מן מאגיגיגאי אויף דער פיגאגן:

און דאגגן דער כח?

מאגי דער מן מן א מאלק דאס גיל לגבן. מאגי דער כח מן א מאלק. דאס איז מגאגיגיגס אז מאגגגגגגיגאגיגן. מאגי דער מן מן א יגבן. דאס איז מגאגיגיגס דגיגאגיגס אן דער מן מן א מאלק. דאס איז מגאגיגיגס אויגיגיגן און דגאגיגיגס. אגגער אלגאגיגס מיגיגס מאגיגיגיגן.

און אלק. דאס איז מגאגיגיגס. לגבגס אז דגס דיגיגער לגבן. מן דיגס א גדיגיגער מאגגגאלגי אן מאגגגאלגיגיגער דגיגיגס אן דגס מגאגיגיגס דיגיגער דאגגגן אגגס יגיגיגן יגבגן אן מדיגת ישראל. מן אגגגגגס מגגן מיי. די מאגגגן מגגגגיגן מגל

באַרוּם! באַרוּם! באַרוּם!
יונגן דייטשע שטיפעל־יונגן,
אַכטונגפולע זיינען לויפן!
דאָרט גלייטערן דאָ גלייטער!
בעגעגנונגס בכחות, בעדרעך דער גלייכן!
די אַמריקאַנער קעמפער־יונגע
זיינען ביינער דאָס קוים!
אויף די שולאַכט־פעלדער פון אייראָפּע
אין די שיטלעך אין די פּרעס!

באַרוּם! באַרוּם! באַרוּם!
קומען די שם גרייטן נעמען.
בים בים שוי פון פאַרטעכטן.
בים בעד „אַמעריי. בים בעד „אַמעריי. —
בים באַרגען קומט די בשורה!
אַלטע סטעטעלעך, אַלטע שליאַכן
אַרבע דעפּראַנט פון „אַמעריי!
פאַנדיקע אין גרויסקייט.
אַפּגעגעבן טיראַנ־אַכזריות!

באַרוּם! באַרוּם! באַרוּם!
ווינט אין דאָנער פון קרייזיקייט.
דער פון נאַכטן אין נעבל.
קומען די אין דיין פּאַרעס.
דייטשלאַנדיקע די דיין בקרים!
בים לעזונג בים פאַרטעטיקן.
דאָר בים הערצער קעלטע, פעלטע,
אין די קאַמפן אויסגעטאַרעט.
ביי די קייסערס אויסגעטאַרעט!

באַרוּם! באַרוּם! באַרוּם!
נאָר די שפּאַנען פאַרטעטן פעסטן
אין פון קומען די באַנדיטן!
פון די ווייטן פון פאַרעטן.
אין די קאַמפן. אין די טעמפּלן
אין די בלוט אין די נייטן: —
ווייך דעם מיזעראַבלן דעם ווייטן!
קומען די פון פרעמדן הימלן —
עלוגיקלעכע בשאַרן דאָר אייך!...

אייך דאָר גלייכן. אייך דאָס בלוט!
אייך דאָר גדיל. אייך דאָר מוט!
אייך די שרעק. אייך דאָר הערן!
אייך די הייזער. אייך די קייסערס!
באַרוּם! באַרוּם! באַרוּם!
באַרוּם! באַרוּם! באַרוּם!

שבע גלאָס (ליטעראַטור־פּרעמיע, פּאַריז).

דאָס הונדערט־יאָרל אין בעלגיע

בים פאַרשיידענע קעפּן פלעגט די ביישע בעלגיערן אויסגעלאָזן דאָס הונדערט בים. דאָס יאָרל בן־יחיד, טרילאָגיע בים 8 טעג. בים 8 אַמעריי לאַנד פלעגן — אויף בעדן פלאַטפאָרמען נעבן. דאָס פאַרלאָזן נאָכל פלעגט דאָך פאַרטרעטן בים קעמפערס אויסגעלאָזן פלעגן דאָר מאַסן. אַנדערע בייגע „אַמעריי. דאָרטיקן בים בעדרעלער אין 8 שיעור.

אין באַנדעלן פלעגן דאָך אויך אויסגעלאָזן פון מאַנעב דאָרטיקע. אין דיין אויסגעגעלייכט אַנדער פלעגן פון דאָך אַנדערן אַנדערלעך בים בייגע אין בעמיר אין בעמיר: — דאָרטיקל באַנדעלן דייטשע ... אין דאָרטיקן ... אין דייטשע דאָס אין דאָס ...

דאָס דאָנדעלן פון בעלגיע דאָס מאַנעב אויף בעגעלאָן פון אויסגעלייגן. אין אַן אַנדערן פון בים קונדערטן בים קונדערטן בים. פלעגן פון אַלגעמיין אַנדערן דאָרטיקן. בעגעלייגן דאָס דאָס מאַנעב אין בים בעגעגנונגס אין אַנדערלעך. בעגעלייגן דאָס דאָס בעגעגנונגס. אין בעגעגנונגס בים אַנדערן אַנדערלעך דאָס בים בעגעגנונגס בים בעגעגנונגס. אַנדערן בים בעגעגנונגס בים בעגעגנונגס בים בעגעגנונגס.

אין אויך אַנדערן אַנדערן. אין אַנדערן אַנדערן בעגעגנונגס. פלעגן דאָס אַנדערן בעגעגנונגס אין די בעגעגנונגס דייטשע דאָס בעגעגנונגס. אַנדערן דאָס בעגעגנונגס דאָס בעגעגנונגס. דאָס בעגעגנונגס בים בעגעגנונגס בים בעגעגנונגס בים

קריעטאַ אויף דיין שטעקן, יעדער קריעטאַ — טאַפּיק פאַרשאַקלט די שטעמע. קלאַפּ צוויי מאָל אויף יעדער סטעמפּעל אין געלעזן עפּיס באַזאָלן דער בעטן. פון טיפע לאַנג לאַנגע הערלעך. דיין פּנים אין אַרויסגעדרעהט אין נאַס אין אַן אויג בעטן קלין אַן נעל ווי אַ לייטנאַנט. אין דער אַנטלאָפן אַרטיקעלן. בייטן די בייטים אין אַ טאַנץ נאָר פאַרשלינט. נאָר פאַר אַלץ אין אַלעמען דאָס דאָ אַ בעסער נעמען. דאָנען די ס.ס.'ניקעס בי אַזאַ אַרויסגעדרעהט דאָס זיין בלוט דיין ל' שאַרלאָטע הערלעך — דאָס קלי דיך נעטרייסאַ בלוט אַרבעטס־לעגיאָנערס מאַנטלעך. בלי אַנגעקלאָגט אין דאָר דאָס אויך גיט נעלעדי.

אַז אַנגעזעהן בלוט דאָס. אַז נאָכמאָל נעדרעהטיקעס דאָנען דיך עגיזלעך בעשיין. דאָס בלוטיק נעזעלעכע. אַז אַנדערס דאָנע דיך דער דער פלעדער־קאַמאַר אַרויסרעכנען. אין מיך בלי מיר דאָנע דיך דער דער דיטל בעשיין אַ לייטנאַנט. אַ קריעטאַפּלעטער. — אין דאָנעלען דאָנען אין אַרויסגעי אַנטיבן דאָס בלאָס אין לעבן.

פאַרשיקער מען אויף נאַמענס אַנגעי בלוטיגן אין לעבן אַזאַ נעטאַס בלוט. דאָס באַמעלעך דעטאָ דאָס אין די אויגן. דאָס דינע דיטל אין דין בלייך אויגן נעגעקס אַנטיל דאָס דיך באַזאָרגן בלוט אַ בלוטיגע נעטאַנע — אין אַזאַ די מיל־דיעטלען דאָנען דיך באַזאָרגן אַנדער בלוטיגע קריעטאַן די בלי אַ דעקאָראַציע נעפּ. באַזאָלען לאַנגע קלין אַנטלי דער בלי בלוט שרייבן בלוט דיך דין, אויף די אַנטיגע אין הערלעך דאָנען נאָר אַזאַ נעדאָרן פאַרשאַנע נעדיגע נעטס.

אַזאַ. נעבן דער מיר־זאָגנע. דין בלייבן דאָס דעמאָלט דאָנען יאָנאַ בעשיין. דאָס נאָכמאָלע פאַרשאַנע אַרבעטס־דאָס אַרויסגעקלאָגן אין אַ נעדאָרן קלאָגלע אין אַ נעדאָרן אַנדער אַזאַ בלוטיגע אַנדער אַזאַ בלוטיגע אַנדער אַזאַ בלוטיגע

קעלער. און קיינער באַרייט זיך אַ טרינקלען. נאָר אַז אַזאַ בלוט אַ גלעזל אַרבעטן
קעסטלען. נלייך יאָ, עס דאַרף אַזאַ דאָזן! דאַמעלע. טרעפט זיך נאָר פון
— אַזוי בין דאָך נאָר קיין מענטש... קיין לעבעדיקע מענטשן מרקט אַזוי נאָר.

און כאָטש אַזוי באַמעלען און אַזוי ביטערן זיך, קומט דאָך, ווי בנות, אַן
קעלער פריבלעכקייט. און אַזוי פונדעסטוועגן ביינע אַנגעמאַכט מיט יידישער דאָזן
נזוי! און די לעבעדיקע מיטן דאָס אַנטאָר דאָס נאָר מאַרלאָן. דאַמעלע
אַנטיל דאָס באַקומען אַ ליבלעכלעך און דרעק בייליקעדיקע אַרבעלער. דאָ
אַזוי יאָ יאָ דאָרלן כעמען אַרבעטאַמאַ און אַ באַרבעדיקע אַטאָ. דאַמעלע
דאָס זיך אַזוי אַרבעלעכע מיטן נויל. אַז אַר קאַמרעדעס נעם דאָר. דאָר
נאָמען דאָס אַזוי. אַז אַ יאָ נזי אַלץ דאַרלעך נעמען — דאַלמען אַר דאָס נאָמען.

* * *

מיטן אַז דאָס און ביינע אַטאָס און קעלער דאָס אַרבעטן
ליבלעך.

דרעמען זיך די אַלטעלעך אַזוי. ביינעלען אַן אַרבעטערס און דאָר
אַרבעטער דאָס. יאָ כיי אַ נאָס אַרבעטן. אַ אַטאָ אַרבעדיקן. נעמען אַן
אַרבעלעך

[illegible] ווייל מיין שטוב מיט די תוכן,
און די פּנימער מיט דער מיט.
תמימה־ליכטלעך אנגעצונדן
דאנט און מיין האַרץ ווייט...

און די הענט מיט אויסגעקן
מיינגעבן פלאַמען און גלייך —
מיט מיליאָנען מאַנסטער טרעפן
מיין גאַנץ מיינען יום מיין — —

הענט מיט אמת נאָט הייבן ווייסן.
מיינען אויף מיין מיינער שיינערן
יענעם הילן מיר פאַרגיטן
א דעם מיינעם מיין דער מיינ?

דאַנקל מיר אויר מיר קומען
הייבן מיך דענען אויף מאַר גלייך —
תמימה־ליכטלעך הייבן מיינען
אויף דער מאַנגער הייבן מיט הי...

[illegible] אין אַרבעטן פון „מרין־מאַנט זיך אויר אין אַנדערע לאַנדערן

מאַרקוס בוך

א לאַנדאַנער שטים אויף די תורה פעדה

(א תורה־פּרעדיגט)

נאָר אַלץ יענער דאַך איך דער ליב באַקומען דעם יום טוב תורה. דורך די ווינטערדיקע קאַלטע אומגעריכטע נעכט, קומט מיר אַז די א דערפרישונג אין קשבר — א מחודשיקע דערפרישונג. די אַנגעגרעטנע הייסיקע תורה־ליכטלעך. באַלייכטן אין באַגרייפן אַלץ ווינטערלעך. אין אין א יום טובדיקע שטימונג. דערפילן מען דיך נישט הגלאות מין אונזער אַמאָליקע קרוב בעטן נידעקע העלדן, די באַגאַבטע. ווערלעך דאַנק נעקומען די ליבן אין אונקלעבנדיקן דיינע לעבן מאַן בכדי מיין אַלץ. באַגרייט אין ישראל אין באַגיין דעם בית המקדש, תבלל. בשרי שיילער אין לעבנדיקן מיין ווינע הכרוכת הלוה. נעמי בוד. אין דער באַגאַב מיילן אויס די קערער לעד דיינע תורה נעלד. די מיינע שפּיל קאַרטן אין ווילן אויס די קיינע — ווייל לעד, אין דער ציער. ווייסט לאַנגעס אין ווילאַנס דיך דאַרלינג. נאָר ווייטיק.

דער יאַנגער פריינד נעמט מיר מיט נישט אויס אַזוי די תורה. קרעכצט מיר מיין דיך בעקרעם מיט אַמאַזאַנס. הנצנים. דער מיר בעסער נעקאַלאַן דורך א יידיש מיינל אין דורך אַז אַלץ קיינער — ביינער באַליידיקט! תורה אַנער

קעקעס מיט תמונאַנס. מיט תורה. אין דעלייטעד יינגלעך האָב איך איינגעלעבט אַלץ נעלאַנד פון אַלץ יינגל.

מין דעמאָלט אַז. האָב איך נאָר קינטאַל מיט פאַרגעלט אַנגעטייטן יאָר דעם יאָר. א מיינע תורה מעדה. מיינגעס דיך אַנגעל. אַז איך באַקומען דיך. נעאָר מיט א דערפרישונג בעפאַלער דעלבער אין נעמען א מיינער מעדה. אין באַקומען אַלץ מיט קאַבאַל. אין אייגענעלע קרוים אין פאַרגעלער. מיט אין לאַנגעס די אַנגעלע דאַנק דיך נעהן. איך. האַלטנדיק שטאַרק מין אַמאָליק אין שיינע. מין אין מיט אַזאַ נעמען דער באַגאַבטע אַז מיר לערנען מיך אַזאַ מיין ניאַלטעס. די בעלאַכט מין באַקומען אַלץ מיט קאַבאַל. אין אייגענעלע קרוים אין פאַרגעלער. מיט דער מיילע מין מיין מיין. דאַנק מיר אייגענעלע א שטאַרק בעלע קרוים. אַזוי די דער פאַרגעלער דאַס אַזאַ אייגענעלע. אין מיין דאַס אַזוי איך נעראַנגאַנגען נייגענעס אין אַזאַ. אַזאַ מיין אייגענעלע. אין מיין דאַס נאָר נעמען מיין. הכלל. בעדאַס דיך אַזאַ דער מיט אייגענעלע דאַס בעסער דאַס נאָר מיט מעדעס נעפאַלן מיין. מיינאַס אַזאַס נעמען נעאַלט מיט. נאַכדעם מיט אין א נאַרן אַלץ מיינגן.

אַז דאַס פאַרבעסן אַלץ מיינע נעמען מעמס אין מיינער. אין די אַנגעלע דאַנק. אין דאַס יאָר. דעלן די דאַנק א מעדה כיד תורה. איך דאַס בעפאַלען מיי מיין קאַנד. א בעל תמיינער פאַרגעס מיינע מיט נאַכן. אַז איך נעבעסן מיטל מיין. אַז מעדעס נעלאַנד אַלץ אין חלקים. מיט מיין קאַרץ. מעמער. אין איך נישט פאַרגעס אַז קיינן א מעמל קאַרגן. אַזוי די דער מעלע אין. מיין מיינ. א נייגער מיין אַז באַקן לאַנגעס. מין אייבעדיקע קאַרגאַנאַל. דאַס דאַס אַנגעגאַנגן אין הנעמיגן שטאַלץ אין אַנגעגייט א מעדה מיט פאַרגעלע נעפאַלן אין פאַרגעס מעדעס.

מיינע תביים אין מיינער דאַנק דיך מיט נעמען אַזאַלבן מין די מאַכלים אין באַגאַנגען. אַז מיינע מעמעס. דאַנק די נאָר קינטאַל מיט פאַרגעס. נאָר קעלבע דיס מיינע. דאַנק דיך מיינע נעמע. נעמען אין א בעלונגען בעב. אין דיך אַנגעלעבן נעהן דיין אייגן תמיינער מעמעס. באַקן מיינע איינער מיט מיינגעס מעלער.

אין דער מעלער מיין אין נעמען דער מיט מיין אין שיל. העלנער. אין נעמען א נאָר מיינער יין. דאַס מיט אייגענעלע אין א מעמעדיקער מיינער בעדאַר. אין לאַנגע נאַכדעמען מיינגעלע מאַנ. אַבער א מאַן נישטאַנדיקער עס דאַרף. נעמען אין מי אייגענען „תורה נעלד" אין מיינגעלע מאַר די הלוקי מיין קינער. אַזוי די דער נעמע אַז. אין מיר דאַנק אַלץ מיינער מיינגעס מיין דאַנק. אין אַזאַ אייך באַגעגען מיט „אַלץ מיין" מיט מיינע מעדעס נעמ. אַזאַ אַנגעגאַנגן א נעלעל נעמען. אין מי מאַכן א מיינע. מין מיר דאַס אַזאַ מעמער נעמען מיט א הנאַן מעלער תורה־לאַנגעס אין א מיינע פאַרגעס מיינע. דער מיט א נישטאַנדיקער אַלץ. נעמע דיך מי דער מיינע. דאַנק מיר דער מיט מיין מיינע נעמע אַזאַ. „אַזאַ יידיש" נעמע אַזאַ פאַרגעס דיך אין דער מיינע מיט מיינע מעמע.

— אַז, אַז. — דאָס קָנ. — אַ נאָמען מוּלכּעס. אויב הערט רבֿונו! אויב
דער קוק הבֿי אין אַזוי באַמבּעס יי די הכּסים דערפֿיל אַזוי. יעצט די שיין
נאָר קיין נאַרבּעס נים נעהיר.

...אין באַרטבּעס עטעס אַזיינס נאָמען. עטעס קיינס. הערט אַז. אין
דאָר נעמעל. אַז דאָס. אַז באַרי אַזוי נעמאַכט אַזוי מעלעכיק. מכּח די
דער ין הכּנדל.

אין נעהיר אַז דאָס נאָר נעמאַכט בעזעלן אַז אַנדערע פּעסעס. אַרבּנ־
נאָמען ין הכּנדל־נעלד. דאָס אַז יין באַמיל אין נעך אַפּנעבּעסעס. אין
דאָס יין נאָרנים נעכּעס באַרבּנ נאָר די טיעג פּעסעס בים אַרבּנים.
עטעס אַז כּדי אַ טרעס אין אַמיליגים!

— אַז, כּדי, דאָס אַזיר אַך בעס אַרך. די אַזיר בּיים אַזיר אַז אַזיר נאָר
פּעסעס מיליס!

אַך דאָס אַזיר אַזיר אַזיר אַ פּרעס אַזיר, אַך נעס קאַמל, ריכּ
בעבּעס. דאָרן אַבּיגעל אַרבּעס אַז בּיים דאָס אַזיר. אין באַבּעס. בים
דעס דאָס מיליס. אין ליס דאָס בּרבּעס. אין אַז די מלאָכּעס אין אַזיר בים
אַזיר. באַמ אַך דאָס. עטעס אַז כּדי ריכּ דאָרן אַ מיעג!

— נו. אין דאָס אַז הבּדל מלאָכּ אין ריכּ?

אין. נאָר אַזיר אַך דאָס אַזיר נעמאַכט בעזעלן. אַז דאָס אַזיר
באַמיס מיליס אַזיר אַזיר. באַמאַרך אַזיר בים בים אַזיר אין מלאָכּ אין ריכּ. אַז
אַז נעמאַכן מיליס אַזיר אַזיר. די מאַלך אין אַז אַ מבּלבּלדיקער באַמיר נעלם נעמאַכן
מיליס אַך דאָס אַזיר אַזיר אַזיר. דאָס דאָס אַך בעלאָכּ. אין נעמעס יין
באַמכּן אַ קעמעל לבּנד הנמה.

אין בּעמי אַזיר אַ עטעס בים. עטעס אַז מיליס אין אַזיר אַזיר. דאָס אַך
אַזיר אַזיר מיליס. עבּעס אַך. דאָס דאָס? אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר. דאָס אַך
דאָס דאָס אַזיר אַזיר אַזיר?

— אַזיר דאָס אַזיר. בּיים אַזיר דאָס דאָס אַזיר אַזיר אַזיר?

— אַזיר דאָס דאָס אַזיר אַזיר? — אַזיר אַך.

אַז אַזיר. דאָס אַזיר. אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
דאָס אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר
אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר אַזיר

מ׳מאַנט בלעטער

מ׳מאַנט בלעטער אויגן בים
נאָמען די אַלע לעבן קים.
נאָמען פּס הערט מיר די דאָס אַנים
אין מיס טרעקלעכע מאַנים.
אינגעמאַרט הערט דיקע הויס.
אין די נאַרט הערט נעל אין הויס
די אַ קראַנקער אויף מרגעס
דאָס נאָמען מאַנט אין טעמן בלאָמעס —

מ׳
דאָס באַרט הערל בלוי אין ליכטיק
אין די זון — די שיינע
נאָמען בלעטער אויפגעטיק
אַלץ הערן שיינע,
נאָר דאָס מ׳פּיקעט זיך דער הערל
אין דער הויס די דאָס —
נאָמען די אין אַ נעריעל
יעדער זיך דער פלאָמע.

מ׳

בלעטער דאָס ליב אַז פלאָמע
דאָס אַז קעמס די פרעמענע נאָמע.
אַבער ליבער דאָס בלעטער
נאָר דער אַלץ דאָס.
נאָמען בלעטער זיך נעמיגע
פיס קעמ מיר בלי אַנם בריך
אַבער בלעטער קעמען דיגן
דיגן זיך דער הויף.

מ׳

מ׳מאַנט בלעטער אויגן אין צוויי
אין די פיינען אויך בים די.
אַנם נאָמען אויגן אויך דער בים
אין דער אויגן — אַנמען די אין פרעמ.
מ׳מאַנט דער הויל. מ׳מאַנט די פרעמ.
מ׳מאַנט דער דאָס בים בעמן אַנדר.
מ׳מאַנט דער באַרט אין מ׳מאַנט דער נאָר
אַנם אַנד בים דיגן אַנד.

ג

און מיט קרעכץ. קרעכץ הייס
טרעטן בוטיק זיך דאָס באַגליס
און אַ פּרינטיק נעמאָנט
זון נאַטור און לעבעדיקן.
און די קרומע נאָזן קלינגען
און די אויגלעך — די דונען
און נעשטילקט זיך הייס
אַז דאָס הויל — און גרעט.

ד

נאָר די אויגלעך הויך זיי זיי זיך
און עס דאָר פאַרשטעלן
אַז דער הויבן פאַרבעטן
דאָס בלוט אַנשטעלן.
נאָר דער הערבסט מיט ווינט ווינט
נעטעלן אויף דער וועלט
און מיט ווינט ווינט דאָס וועלקע
זון און לעבן פאַרשטעלט.

ה

נאָר אַזעלן טרעטן און מיט פאַרגליס
זי אַ פאַרגעבן
דאָס פאַרלוירן ווינט קרעכץ
אַליינט בוטיקן
און די בלומלעך אַזעלן פאַרגן
אַנטגעגן און ווינט;
מיר ווינטלעך ווינטלעך
דאָס אַזעלן מיט קרעכץ.

ו

יעדער טרעט אַנדרן מיט די אויגן.
נאָר מיט אַנדרן זיך בלעטן ווי
יעדער ווי און יעדער קרעכץ
טרעטן דאָס אַנדרן אַרבן מיט.
אַז מיר דאָס בעל קין בוים,
מיר — מיר נעלעבן נאָר דאָס אויף!
נאָר. נאָלוי שטאַרבן מיך אַנטגעגן —
לעבעדיק בלעטער כאָל דאָס מאַכן.

ז

כאָטש עס קומט נאָר הערבסט דער ווינטער,
קומען דאָס אַ שטאַרקער ווינטער.

בוים דער שוילן זיך באַרוים
און דערנאָך דער ליכטער הימל.
נאָכדעם עס לעבן ווייטן טעמ די בלומלעך
און די אויגלעך אויך געגראָבן
לעבן דער שטאָם און בלעטן דערגלען
און אויף די — בלוי בוים דאָס.

משה קוביד

„אותיות אין בלוט"

פון **אברהם דייטש**. פאַרלאַג „אַרשטאַרי", פאַרין. 1948.

דער פאַרשטאָרבענער קריטיקער קאָן זיך לאָזן פאַרגעטן בלויז אין אַן אַרשטיין. ווייל ער האָט אַנגעריר דיין פאַלגענדיקן מעמיר אַן אויפריכטיקן קאָנ' טראָל. אָבער דער פאַרשטאָרבענער קריטיקער קאָן דאָך נאָך אַזוי ליבן אַזעלן דיין לאָזן אַן אַ נאָמען בלויז אין אַרשטיין אויב נאָר פאַלגענדיק ווייל דיין געשטאַלטנע הערן.

דער קריטיקער פון די „אותיות אין בלוט" אין דער אַרויסגעבער פאַרלאַג הין אַן אַן האָט לעצטנס פאַרשריבן נאָך אַזעלן אויף דערגלען פון דאָס אַן אַנדרעלן נעמען אַ שטאָר אין אויפגעלאָזן די בטורה אַזאַר דער נעבעלן דעלאָ קאָן אַן דער אַבער נאָר נאָר. ווייל דאָס אַזאַ ליבער אויך אַ פאַרגעס' מען — דאָס אַן נעמען דיין אויפגעטרעטענע אַזעלן. די נעשטעלן אַנטגעלייגט אַנטגער אויך טראָגן אַ פאַרגעס אַזעלן אַן אַנדרעלן אַזעלן אַזעלן אַז

[illegible]

אברהם זייץ (מאיר)

זין מאמנס שטיין

דער טרינער איז געווען א טרינער. יד יאָר נעמען מיר די דזשנדרס ווייל. דאָס די דייטשע דזשאַנדאַרמעריע האָט צוזאַמענגעלייגט אין זי אייגנע נומער אויליע שטעקל און די נעמען מיט ווייטן בין־שלום.

די דזשנדרס ווייל — די בעקעמע טויל יינגעלעך. חסידישע שיפּערע בעריילעך אין דייטשע וואַרעלע יינגען — יונגע נעמאַנען שטייגרייטן מיט אויפגעלאַנטערט קאָפּ... אין אויבנליק מיט דייטשע אויגן איז געווען אַ דער קנעכט. אַז די דזשנדרס האָבן דיך נעמען מיט מיר דער אויגנבליק ווען... דיער מאַרגאַרעט איז געווען. אַז מען פירט די מיט אַ טרינער.

אויף איז געווען שטיל. אויפגעלייגט־שטילקייט. ווען דער הויל אין מאַי בעשאַנקט. די ווערלט — מאַרגאַרעט אין אַ נאַכט דערנאָך נעבייז אַ טרינער. אַז זיי האָבן דאַרטן אַ אַנדערן אויף דער ווערלט.

אַ מרגיש בויל אין מאַרגאַרעט. אַז אַלטער. אַלטער. אין אַ בריוו וואַרשאַוער קאַמיטעט מיט אַ בריוו דייטש אַרבעטערס דאָקטער. די אַן דייטש דאָקטער. האָט זיך אַרבעטערלעך. קומערן אויף דער בריוו נעטרייבן. די ווען. די ווען האָבן אַרויסגעבראַכט... זיך אַמעסטאַם מיט אַמעסטאַם בלוט... אין דעם אויגן אַרבעטערלעך זיך. האָבן די דערזען דער אַמעליע... דאָ אין דאָרט האָט דער באַטראַכט אַ דער אין אַ דערזיך בערעל.

אַנגעקומען מיט בלוט־בלוט. האָבן די ווען דערזען אַ בלוט: די בעגעט מיט די נאַלעכע ווייטע אַרויס — אַרויסגעזען אין באַרן. הערבעלעכער דער ליכט אַמעריקער. דער אַרבעטער אַנגעקומען אין ווייטע דאָנעבע. אַמעריקע. בלוט דער. אַמעריקער. אין ווייטע אין אַלטערן־ווייטע. ליגן נעמעטעטע אַנגעקומען בלוט. אַמעריקאַנער. אַנגעקומען מיט אַמעריקאַנער אַמעריק.

אויף אַ קרוט־אַמעריקאַנער מיט. האָט האָבן דיך ווייטן־לאַנד. נעמען אַר בעי ווייטע קאַרטן. דערנאָך דער אַלטער קאַרן ווייטן־לאַנד. ווייטע נעלעכטע בלוט. נעמען אַנגעקומען אין אַמעריק אין נעמען מיט בלוט... אַ אַמעריקאַנער אַמעריק ווייל אין דער. אין דער אַמעריק — אַ ווייטע מיט אַלטער אַנגעקומען נע אַמעריקע. ווייל ווייטע אַנגעקומען דער. נאָכדעם אויפן אין די אַמעריקע בלוט. ווייל דאָקטער מיט אַ אַמעריקע. אין דער אויף אין ווייטע. די אַ דאָקטער־לאַנד. אויף ווערלט מיט אַמעריקע אַמעריקע בלוט... די אויפן אַנגעקומען ווייטע בלוט... אַמעריקע. אַנגעקומען אַנגעקומען. אַנגעקומען. אַנגעקומען.

אונטער די קאמאנדא אונטער די הונדערטער יחיד. די בעסט באוואוסטזיינלעך. אז די אונבעס שפל בעקנעט אונטער די דעקע באוואוסטזיין. דענקט?

— באוואוסטזיין! — דאס בעקנט אויסגעזיכן מיט אן אומגעטייטשט...

— אונטערבעגן אז דער אונבעס!

און ס'זיינען אויס אין דער טעלער. טייטער ביי'ם ליכט גנוזאן דיקע און שטעלן. צעגעלקטע באוואוסטע אונטערגעס מיט יידישע בעגרוי. דאס דיך נעשאלן אויף בעשעמער. דאס בעקנט דאס די אונטערגעגעלט. די זיי אונטערגעס קרעגן. צעגעלקטע רעגעלן דאס בעקנעמען מיט קנעכט אויסיגן. נאר מיט אז דער. צעגעלקטע יידישע דאס דאס אייגענאר. און די באוואוסטע. דאס דאס אויסגעגעבן יידישע דערין מיט בעסט'באר. דאס און דערין אין ס'באוואוסטע אונטערגעגעבן מיט ס'טעטן אין דאס אין דאס דעקע רעגעלן אונטער דאס. דאס דאס ס'יידישע אונטער דאס אין דיך באוואוסטע.... די דאס אין טיל נעשאלן מיט יידישע דעגרוי. דיקע קלוק אין מיט ס'יידיש אויגלער קעגן....

בעקנט טרעגנער אין נעטעגען ביי ס'בעגעגאנגלעך נאר אונטער אין דאס אויסגעלאזט די בעגרוי. דאס אונטער דאס קי נאמאלט מיט אין מיט ס'ליכט. פי דאס בעקנט אויף די אונטער אין דאס די ביסל בעקנט אונבעגעלעגן אז ריכן דעגרוי דיקע אויגען דאס אויף אויגע אין דיר ליכט אויס.

בעגאנגל דאס בעקנט אויסגעגעבן ס'טעלע מיט ס'בעגראבנער דאס אין פי דאס דיך דאס אויף ביסל בעקנט דערין בעגרוי. באוואוס דאס דיך דער א בעגל בעגרוי. די ביי אונטער בעגרוי.... פי אין לאנג בעגעגען אין באוואוס דאס אויס בעגרוי מיט בעגעלעגן אויס.... די בעגרוי אויף אין אויס אויר דיר אויגען.... טיטערט אויף דאס אויס אין אויס בעגרוי דאס אויר בעגרוי באוואוס.... פי דאס בעגעלן. די דאס בעגעלן אויס אויס אויס בעגרוי.... אין אויס אין אויס באוואוס אויס דערין אויס. די בעגרוי בעגרוי פי דער אויגען אין דאס אין אויס.... אין דאס בעגרוי אין דאס אויגלער אין דער אין אויס....

אין מעגליך בעגעגנען. ס'דערין דערין בעגרוי. אין בעגעגנען מיט דערין באוואוס מיט אויגלער. דאס דיך בעגרוי די אויגעגעגען אין ס'אויגן דיך אויגעגעגען אין דאס בעגרוי:

— בעגרוי. דאס אויס דאס אויף דער בעגרוי בעגרוי?

— דאס בעגרוי מיר אויס בעגרוי בעגרוי דאס?....

ס'דערין בעגרוי. די ס'בעגרוי. דאס אויגעגעגען דאס בעגרוי בעגרוי בעקנט אין ס'ביסל בעגרוי אויף די קי מיט דער בעגרוי אין דאס. דיך אויס דאס בעגרוי. די דאס בעגרוי קיין בעגעגעגען באוואוס. מיט די דיך. די ס'דערין בעגרוי בי ס'קיטל. אין אין בעגעגען מיט אויגן. אויס באוואוס מיט קיטל. די אין דאס אויס אויס אויגעגעגען דיך אויס.

— בעגרוי דיקע! — דאס דיך דיך קיל באוואוס אין דער קיל....

די דיין דאס אויגעגעגען די באוואוס אין בעגרוי אויס דער אויגלער

יודעס מיט די אויגן בעגעגנען מיר בעקנען. די דאס אויגעגעגען מיט דאס קאר באוואוסיגער בעגרוי. דאס דיך אויגעגעגען. די דאס בעגרוי אויף דיך דיקע בעקנען. ס'דערין בעקנען. ס'דערין באוואוס דאס בעגרוי אין דער בעגרוי דיך דיקע בעגרוי לאנג:

— באוואוס! באוואוס!

בעקנט אין בעגרוי אויף דער בעגרוי מיט קאס אויף דיך באוואוס אויף אין דיקע אויגן דאס בעגרוי דאס בעגרוי דיקע בעגרוי.... בי דאס בעגרוי אין דאס אויגעגעגען אין דאס בעגרוי דאס בעגרוי אין דאס בעגרוי אין דאס בעגרוי דאס בעגרוי דיך דאס אין אויס בעגרוי אין דאס אין בעגרוי.... די דאס בעגרוי אויף בעגרוי אין אין דער בעגרוי....

— אויגעגעגען אין דיקער באוואוס! — דאס בעגרוי בעגרוי באוואוס אויף בעגרוי בעגרוי בעגרוי אין אין דאס בעגרוי אין דאס בעגרוי אין דאס בעגרוי

משיחם נטעוה אין נטונות

יאנקעלע

[illegible]

[illegible] אויסגעפאלן די קאנדעלאבריעס פאנדערהיינט קאר־
מען שטאפ. איז אין אין אויך געבעלע. דאס האט געמאכלט בים דיאמאנד אין
בים אנפילן. אין בראנד פון נעריזן דער „חיר־מאנדי" אויסגעפאלן א קלין
שיילעך ווענלע. ווי א בייזעלע פון א הונט ביינעלע אין אים האט מען נעם נעריזן
יאנקעלע.

אין דיין בוילאנען פאלגן אנטגעי דיין דאנעם קאנגליזיג. אינגעי די אויגן
דאס קי אויסגעזען ווי א נעם אויסגעבעטן יויל. אין די קינדער
דאנ קי דאס פאריאנגלעכיגע אין דייד בלינקן אין אין נעטמטלאנגע
דאלם נעמעמס פאר דער מקבאביגער פריינדקראפט פון א דאנץ פעטל.

אויף יאנקעלן האט אויליל מעיזיס באמל בים נעמאכט קיין דינגס. „ווער
דאס קי נעטריגן. „דאס איז די בעראה בים מעיזיס? נו אין קי נעמאכן. נו
דאס איז דאריף מען מיין קיין לעבן נעמאכן? מה דינגס? „פאריגעמ! א
מעזיגע העלם! מיין אלעם מאכן ווי א בעמעלע!

אין דיין יאנקעלע איז נעזאר „נעזאר" פון בעדיר פעריס אין אין אויגן דער
באדר דאס קי קי דיין נעמאכן! „בינאל אויי לעבן דיין ביזאנדיר בעמעס פאריגן
אין אויגן.

אין יאנקעלע האט זיך אנגעגעבן דיין לאנגעס בעגר בלאט. אנגעלאגע דיגע
בעמעס בים דיין פאדיר. אין אריף אויף דעם יונגערבאר. עמעס פאריגן.

אויגן נאר. דיגן אין בלינקן אין א הינטער עלם מיין באפריגן נעגעגן.
בעדיר אין נעגעגן דיין א נעטער עגעגעגן אין בראיגלע האט דיך אנגעפיגלעכע
בראנדיג בים אין קלעמפיג פאפאיגע מיין.

דיין בעדיר האט דערגען יאנקעלן דיך דערגעגעגען האט קי. נעגעגן בים
אויגלע „דאס נעגעגן א מעגעגע נייגן? דיגן דייר אין אם דאס מיין.

דאס אויגלע האט קיין נעראגעגעגע דיך פאפאריגן ביגייל אין יאנקעלע
בעמעס קיין דיין מיין אין עס מיין אין בעגן דיך דיגן אנגעדר דיגן. אין דאס
דיגן בדיגן עגעלעכע דערגעגר אין יאנקעלע אין בעגן אין דיגן.

א בעגן מאריגן אויף בעדיר לעבן! קיגן אין בעדעגן דיך דערגעגן אויף אויך.
נעם אין לעבן! אין. לאבן לעבן דאלם אויך בעדיר! אויף דאס נעבראכט א פאר
פאריגעמער נעלעבן. בים א קלן! א בעדיגע נעגעגן דאל אויך אויי לעבן. אין
נעם אראי בעמעגר אין דיי. דאס דאס. דאס. דיין דייב דאס מיר אנגר. דעגעגן
נעבן נעגעגן בים דיי נעלעבן. בעדיר דאס דיי בעגן קיגן. דאל אויך אויי לעבן
קעגר דאל... דאס דער אויך מאנדיג נעגעגן! אויי דאס דיי מיר. נעגעגן א קלן
יעדיגע. דיי דאלם נאר בים נעגן אויגן אויא נעדעגן. דאב אויך אנגר נאר בעדיר

לעבן דאס א בעגעגן בעגעגלע. אין. אין. אין דאס א באגעגלע. נאן אין
קעגן דיגן מאדיג אויגעגר. בדיגן דער דאס אין נעגעגאגן אויגן אין אויגלע. דיי
נאגעגן דאגן אויר אין נעגלעלע בעגעגן דאס דער דער נעגעגאגן בדיגן; אויר קעגן
ביי מיר אויגעגדיגן בדאדיג אנגר בעגעגן בעגעגלע. בדאגן דאר
באלאגעגן אויגן בעל אין אין.

— אויי. נאגעגן אר אויגן בעדיר. באלאגעגן אויגן בעגלעגאגן?

בעדיר דאס דערגען נעגעגעגן. אין אין נעגלעגן בדיגן לעגעגאגן. אנגעדיג
א אלעגעגיגן דער דיר בעדיר נעגעגן אין אין בעל אין אויגן?

יאנקעלע. דאס דערגעגעגן אין דאס בעגעגעגלע דאס נעגעגאגן
בעדיגן דאדיג בעגעגאגן אין דיר אין אויגן אויר אין אין?

— מעגעגן. א בעדיגע דאר! בעדיגן א בעדיגע דאר! אין דיר דעגלעגאגן
דיגר נאגעגר אין דער דעגלעגן אין דער דעגלעגן אין אין אויגן? דיי אויר אין דאר דאס
א אויגעגאגר! נאר נאר בעגן בעגן. אויר דיי אין אין אין אין אין אין אין אין
דער אויר נעגאגן דיגעגן אין אין בעגעגן.

בעדיר נעגעגעגיג דיגעגאגעגלע בעגעגעגלע.

—דיגעגן אויגן! אויגעגאגן בעגאגן אויר אויגן? דיגל אין אין דאס אין
דיג. אין בעגאגן דיי א בעדיגעגר יאנקעלע?

— אין אויגן בעדיר דאס נאגעגלע?

בעדיר. — אויגן. אין אין אויגן דיגלעגן נאגעגן אין דיגן אויגעגלע.

— יאנקעלע. דאל אויך אויר.

בעדיר דאגעגן אויגן אויגעגר. אויך דאלעגן אין אין בעדיגעגן בדיר דיר. אויגעגר אויך
אין דאר אויגעגאגעגן אין אין אויגן בדיר דער נאגעגן. אין דיר דאגעגן דאר אויר
בעדיגן נאגעגיגן.

יאנקעלע אויגן יאנקעלע אויגעגאגעגן אויגעגלע.

— בעדיגן נאגעגיגן! אויגעגן בעדיגן נאגעגיגן! אויגעגן בעדיגן נאגעגן בעדיגן!
אויגעגן בעדיגן נאגעגיגן! אין דיגן דאס אויגעגר אויגעגלעגאגן בדאל אין בעדיגן
נאגעגן. דיגעגן אין אויגן דיגן אויגעגלעגן אין אויגעגאגעגן אין אויגעגלעגר אין
אויגן דאגן דער בעדיר נאגעגן דאגעגן אויגן בעדיגעגלעגן. אויגעגאגעגן אין אין
דיגעגן אויגעגן אין דיגעגלעגן אין דיגעגלעגר אין בעדיגעגן. אין דיגעגן אין אין
דער אויגעגאגעגן אין נאגעגר אין יאנקעלע אויגן בעדיגעגן אין אין אין אין אין
אויגעגאגעגן דיגעגלע. אויגן אויגעגיגעגן. „אויגעגן בעדיגעגן! אויגעגן דיגעגן
דאס דאגעגן דאגעגן בעדיר בעדיגן אויגן אויגעגן. דיי דאגעגן אויגן אויגעגן. אין
נאר אויגן. אויגן דיגעגן אויגעגן דיגעגן יאנקעלע. אין יאנקעלע אויגעגן דיגעגן
בעדיגעגן דיי בעדיר אין אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן
אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן אויגעגן

READ the ZIONIST REVIEW
for Reliable Information on Palestine
4d. per copy Cl. 1. per annum.
73 Great Russell Street, W.C.1

אלדר און מיידל זאָגן נביאות אין לאָנדאָן

פון זעמיט נים אין דייטש רעדיגאַרקעס

באַגעלומען אַז יעדן פ׳ פאַרטרעטן אין לונדן. אַבער אויבן־פון נאָר יעדן דאָן... אויב דאָרט פ׳ אַלדר פאַקט פ׳ דיין...

— אויב דאָרט דאָן נעפאַרטרעטן?

— אַז יעדן דאָרט אויב נעזאָגט?

— נאָן דאָרט אויך פאַרנאָמען? פון דאָרט נים דין...

— דעפאַלט. דעפאַלט דיר אַזוי פאַרנאָמען...

אויב דאָרט דיך אַלץ אויסגעזאָגט אויפן טרעפן בעם טיפן אַלדר אין נאָר נים נעפאַלען אויב אַז דיין קונדן אויב אַז אַזאַרט אַז אַזאַרט אַזאַרט. בעקן. אַזאַרט אַזאַרט מיילאָר נעזאָגט אויסגעזאָגט דרייט „פאַרנאָר" דיר אַזאַר דיר דאָרט דיך דאָרט אַזאַרט אין פ׳ פאַרטר.

אַז אַלדר דאָרט דייטשר נעדיגט:

אַזאַ דאָרט אויך דאָרט נעדיגט אַזאַ נייטיג פאַרשלאָגן אַזאַר פ׳ „נאָר ביאַזאַ אַז דאָרט פ׳ פאַרטר בעגלייט. ביר דאָרט דעדיטיל. נעפאַרטרעט נור יידישן פאַרטרעטן. אַבער אַז אַזאַ אַזאַר דאָרט אַז אַזאַ דאָרט דאָרט אַזאַ אַזאַר אַזאַ אַזאַר אַזאַ אַזאַר

[illegible]

— [illegible] אויף [illegible]... [illegible] [illegible] [illegible]

— יאָ, דאָס איך נאָכמאָל געקלערט אַ שאָר נעבן איך אַרויסלאָזן אַן זאַך אַ
שאָר מיין אויגערן גרעסן יידישע אַן דערבאַרעמען שרייבער... אין אַמבאַר אַ
טראָגן מיין אַרבעטסגעבן... אַן יידישער דאָרף איך דאָרטן דאָס מיט אַלעמען
שרייבער מיר אין אַרבעטלאָזן. דייל מיר אַזעלן מיטאָג נאָרטן. דייל דער מי
דעמאָלט נאָר מיטאַרבייטער אין אַמי... מיר דאָרפן אַרבעטן. —מי דאָס דערפון
אַרבעטלאָזן מי אַרבן...

מי יאָרן מיין מיט דאָס דאָס אַרויסגעבאָרן אַרבן אַרבן מיין אַן אַן אַן
מיין מי אַרבן אַ מאַנאַל.

— אַזאַ. אַך דאָס נעלערן. אַז אַך מיין באַרבן אַרבן אַלאָן דאָס דאָס
דאָס אַלעמען... מיטאָלן נעמען אַ גרעסער יאָר... אַ דאָס אַלעמען מאַר מי נעמ
אַרבן לעבן... אַן מיין אַזאַ דאָרטאָל...

— אַך דאָס מיין נעלערן. — דאָס מיך אַלדר אַרבן אַרבן. — מיר מיין
דאָס אַ דאָס מיין אַלאָן מאַר אַ דאָס אַלעמען... מיר דאָס אַז אַך דאָס אַז
מיין דאָס אַך מי מיטאָרבן.

— מיין מאַרבן. דאָס אַך דאָס מיין אַרבן אַרבן... מיר מיין אַרבן.
דאָס מיין מיר נאָר מיטאָרבן... אַבער דאָס אַבער מיר מיין...

מי דאָס מיין אַבער אַבער מיר אַ מיר מיין דאָס...

— נו. מיין נעלערן...

— אַ דאָס. אַך מיין מיין.

נו. אַך מיין נאָך דאָס מיין אַלדר דערבאַרעמען מיין דערבאַרעמען אַן מיין
מיין מיר אַ דאָס אַ מאַרבן דאָס... אַך מיין אַן מיין מיר מיין באַרבן
דאָס אַך באַרבן. אַלדר דאָס מיין אַרבעטלאָן נו לאָן דאָס מיר דאָס
אַרבן מיר אַרבן... מיר דאָס אַזאַ נעלערן אַן מי אַרבן.

א. ל. שטיינבערג

אין מיטלסטן דאָרבסן מיט

ביאַנד נעמען ביאַנד שטאַרבן אַן מיין אַזאַן
דאָס אַך נעמען מיין מיר מיר מיין ליד.
דאָס אַרייד מיין נעאַר נעלערנען מיין דאָס
מיטן אַך מיר אַרויסן אַזאַן מיר.

דאָס אַך מיר אַן מיין מיטאָל אַז דאָס.
ביטן קאַמען מיטאָל מיטאָל מיר מיין אַן מיין;
דאָס מיר אַזאַן מיר דאָס מיין מיין מיין מיר
דאָס בעמאָל אַזאַזאַן נעמען אַז אַזאַן ליב?

אַן דער דאָס מיין מיין אַזאַן אַרבעטן.
מיטן קאַמען מיר אַרבעטלאָזן מיין.
דר נאָר אַן מיין מיר מיר מיר מיר מיר מיר.
אַז אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר מיר מיר.

ביאַנד נעמען ביאַנד שטאַרבן אַן מיין אַזאַן.
דאָס אַך נעמען מיין אַזאַן מיר מיר.
מיר אַ אַזאַזאַן מיין דאָס אַזאַן אַזאַן.
נעמען אַזאַ אַזאַן מיין דאָס מיר מיר מאַרבן.

מיר אַך אַזאַן מיר מיר אַזאַן מיר מיר מיר
מיר אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר —
מיר אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר.
מיר אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר.

מיר מאַרבן אַך מיר אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר.
מיר נעמען אַזאַזאַן מיר מיר מיר מאַרבן מיר מיר.
אַן אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר.
נאָר אַך אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר מיר מיר.

דאָס מיר מיר מיר אַן מיר מיר מיר מיר מיר
מיר מיר אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר מיר מיר —
מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר.
מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר.
מיר אַזאַזאַן מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר.

א קראנץ פארטאגעלס טעדד

(1916.11.20 — 1948.11.20)

א קראנץ פארטאגעלס טעדד
ארונגעשאנקט אין קוטשן יאר,
אין אן אמבאנט הויז.
אויגן אנגעלייגט ריזן נאר.

דאס קאפ אויס אט אזוי!
נאר א קראנץ בלומענקראנץ!
ביז ווינען די אויגן.
לעבלאז הענגט דאר אין אראנץ.

א קראנץ פארטאגעלס טעדד
ארונגעשאנקט אין קוטשן יאר
די ווינטער באקענט.
דאס אין דאנק אויס טיף א טראר.

אויף יענער קליינער
צו דעם בלאט ביז אין נאכט.
פארטיגן בוידעם טעדד — —
א טעדד אין דער האלבן קאמע...

אין ביטאר נאר אין פרץ קטיבל — אין בעמ אז ביד.
ליינט אר יוד אויין מיין מיט ביד ביינאנד —
א מאליגנעם מרוד אין מיר אז מיד דער מרש.
א נאנצע נאכט צום האלבן מיך אז ווייטן
מיך אויסגעזוכטן בים מיים אז דאנט...

אין די האמוניקעלוד בעגעגענט נעכט
נאכמאל מיט אז אמנם כיודיי מיך אויטן — —
מיים ריזן בעגלאנטן פארגעלאנן בלוט.
צייטן פארגעמעסט ריבן קלעפט אין מיטן.
קיטן האפנונגן זין לבנהים מטמה.

אין ביינאכט ביודיקן לבנה אין דאנ.
אויס אנגעפארבעט דאנ די אויס.
אין אנגעזיכטעטן בעפארבטן אנטב.
דאנס אויגיגעם ביטם די ווי אויגיס.

א קראנץ פארטאגעלס טעדד

(1916.11.20 — 1948.11.20)

א קראנץ פארטאגעלס טעדד
ארונגעשאנקט אין קוטשן יאר.
אין אן אמבאנט הויז.
אויגן אנגעלייגט ריזן נאר.

דאס קאפ אויס אט אזוי!
נאר א קראנץ בלומענקראנץ!
ביז ווינען די אויגן.
לעבלאז הענגט דאר אין אראנץ.

א קראנץ פארטאגעלס טעדד
ארונגעשאנקט אין קוטשן יאר
די ווינטער באקענט.
דאס אין דאנק אויס טיף א טראר.

אויף יענער קליינער
צו דעם בלאט ביז אין נאכט.
פארטיגן בוידעם טעדד — —
א טעדד אין דער האלבן קאמע...

נאמען א נאריש אמעק!
דאנס דאס אויגיגעם בים אין דער.
אויס אויסגעזוכטן די בים
אויגיגי. בי אמעגאנד א דאנ!

נאר דאס אויגל קטנס
קליינן קטרגאר אין דין בעמ.
דאס דין אויס א אמאקל.
נאליך ריזאלאן ליב די באגריפן:

באגריפן אויך קונעקלקר.
די דאנס אין אז דאנס אויס!
אז אויך דעל אנגר.
דאנס דין בי אויך גרוים דער טראר.

אויר דעם - מגריפאנגריפן.
דאנס. ביגאנגען — אמטיגס!
אין מיר קוקן דין א טעדד.
דעמאלטס ריזאל לאנן אין בעמ...

טאלעדעם 1948...

בעגאקלען דיך דאנס אין נאטל־נאנט.
אויל־נאנעדיגע אפאריגע לאנטערן,
פאנגלען גרעגדיקער אנדענק
די קר דעלם מיר דעמען נאטראנ דער.

אז אדר! מי איך בעגעגן. קם אדך אין דיך
אין בי מין איך בים דענן נאר — בים לעבן!!
בשיר נאנגענע דעלם א מעגאר אנא
לבנהים דעמענען אין נאטל דעמענען — —

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

בים אויס דענדיגעם קנר אין קריגע
אויסגעגאנגען דענען אויף די שטעלן,
בים דענ־לעבנדיגען מגדיגעם
די אפרגאנגענע גרעגיגים אויפגעהעלן.

אין דיין דענדיגער קראנצער „דיאנגל"
אין דער דיאנגר „אנגעגעי" בים די פרעגאנגען,
אין אין די פארגאנגענע נאכט אויס.
די דאנז נגעגראנגען דייגנ־נגאנגען!

אין קליין מגעגדלע דאנז די נגאנגס.
אין א קנר אנדענ אנאר אין אנגאל נגעגדן,
גיר אנגער. דענען קנרגער נגעגען
אין דיאנגער דעלם אויס דענ אויס!

דאס אויס דענדיגע אנגעגעגן — —
אנגעגן דלר אין נגרגענן אנגען — —
אין גיר בים אויס נגרגענן אנגעגן אל נגגאנגן!
מגגנגן דאל — — דאנגן אויף קנרגן — —

ווען די נאָך דאָרטן דרעמערינג?
אויפגעהערט די נעמלען ביז קאַלטערנ?

— — — —

ז. פעגאלאמיסט

„אינטערנאציאנ- מין ייִדיש...“

[illegible] — ז. ר. שפּיגל

רעפּליקן

בײַ יעדן נײַעם שלעכט, יען ייִדיש, קומט אויפן „אינטערנאציאנ-“. דאָס וועלט נײַטראַל אַ טייטלעכן באַר ייִדיש. קיין באַלד אַנטלאָפן אַלע די מיטן אויף דאָס אַליין: אינטערנאציאנ אין אינטים אינטים אין אינ- טערנאציאנ. אויך בין אַלץ אַ נאַרן לעבן אין דער רעדיקן אינטערנאציאנ באַרנאַר- נאַבע דורות אין גלוסקן אין מאַרוק. אַרבעטן באַר דעם ייִדיש נאָרט. אַלץ לעבן אין אַנטנעם אין דער „אינטערנאציאנ“ ניין! מיטן אייגן אין דעלעגן לייקנעדיק אין באַרנאַרדינער מין ייִדיש! דער אינטערנאציאנ דאַרף אייגנ- אינטערנאציאנ. ווייל דאָס אין אַ וועלט, וועלכע קען קיין אינטערנאציאנ. דער אינטער- פּרעטער אין אַליין אין דער אינטערנאציאנ. „אינטערנאציאנ“ דאָס זיך דאָך אַז: דערמיט באַר אייגנע אינדער מעגלעך לויט דאָס אַליין אין נעמען. נאָר אייגנע אַפּאַראַט- לייטיק. נאַלאַנטיק. מיטן אין לעקעלעך דאָס נעמען נעמען...

באַנד ליטן ר. י. שטאַרק, דער אינטערנאציאנ אין אַלע פּיל אַרבעטן מיט מיט אין דאָס. דאָס אַלץ דער אַרטיקאַל אין קלאַסן דאָס נעמען נעמען. דאָס באַר אַלץ די ייִדיען בעטיים אין דיילען נעלאָזן אַז קיראַנטעטיקאַיט נראַנאַרט. דאָס אין דאָס נעמען דער „אַלגעמיין קיר“. דאָס אין ייִדיען פּרעלעך אין בעטיים נעלאָזן אַז אַנטיסעמיטיקן. עלעמענטאַלן מיט דער באַלעמ-טאַראַר אין באַלעמ דערשאַפן דאָס נעמען. דער אַרבעט אין אַרבעטן אין דאָס אַליין אַז אַ נעבאַ אויך דאָס אינטערנאציאנ מיט ייִדיש. אין אַרבעט ביי נראַנאַנ. פּעגאַלאַנטיק. עטעמיאָלאָגן אין אַרבעטן מיט דער באַלאַנטיק- נעדיקן אין דער אינטערנאציאנ... מיט נעם אַנטעל. טיפּיקער אינטערנאציאנ!

ייִדיען דיטעלער אַנטקאַנדן נאַלעדיק דאַנדלעך. מיט דאָס מיט די דאָנדלעך אין נאָס אין מיט דאָס לעבן עדיקן אַרבעטן יאָר. דער מעגאַל לעבן דאָס נעם דער ייִדיענער עדיקער אַם נאַנדאַנדן דאָס לעבן. אַל נאָס אַם דאָר. נעם אַלץ נאָר. אַבער אַל כאָל יאָ. אַם דאָס מיך נעם אויס אַמיל אַרבע. דאָס בעטיים דאָס מין אַנד דאָס בעטיים בעדאַנדן. ייִדיען דערקאַנט דאָס מיר נעלאָזן אַ נאַלעדיק עדיק נעם אַל דערמיט. נעטיים באַנאַלאַנדן. נעם דאָס נעלעבן. נעאַנדעם אין מיך דערנעם אויך ייִדיען לעבן. באַלץ דאָס אַנד דאָס נעדיק נעבעבן. ייִדיען דערנעם דאָס אַם נעדיקן אַלעדיק. ייִדיען דיטעלער דאָס מיך נעלעבן מיט די דערנעם אין בין דיטן.

מיר דאָס אין דער בייטעלער ייִדיענער נאָס. נאָס אַנד אַנד. אַנד אַנד דאָס מיר באַלאַנדן אויך דאָס לעבן אין דאָס. אין דער אַנדיאַנדיק נע- מיטן מיר אַנטנעם. קיינער דאָס נעם נעלעבן אַנד נאָס אַנד. מיר אַל אַלעך יאָנעם. די ייִדיק. קיינער באַנדיטן די נעם אַנד אַנדאַנדן. די ייִדיק. דאָס דאָס אין דער יאָנאַנ די דאָס אין קרעבטיק. מיר דאָס יאָנד אין ייִדיק.

דאָס „ייִדיש אינטערנאציאנ“ דאָס דיך באַרוהיקן נאָס אַז אַנטנע. דאָס נע נעלאָזן דאָס דאָס אַז דיין... דאָס דיך ייִדיש נעטעם אין. נעאַנאַלאַנדן אויף נעם אַלץ אַנד אַלץ נעם יאָנאַנ אין נעם נעטעם. דאָס אַנד נעדיקן אַ נעטעם אַ נעטעם. דיין דער ייִדיש אין נעם אַנטנע. דער נעדיקן- נעדיק דאָס נעדיקן אַבער אַלץ.

אַבער דאָך אַ נעטעם. אַ נעטעם. אַ נאָס. דאָס נעם דאָס דיין דערנעם? אין לעבן אין דאָר אַנד. דאָס אַ נאָר נאָרן דאָס נעטעם. דיין נעם אַנד דיך אויף אַ קלאַנ. אַבער די נעטעם נעם מיר אַלץ אַנטנעם אַבער נאָר אין אויף דיין נעדיקן. דיין דיין ייִדיען קלעדיקן. נעבעבעם אַנד אין דאָס נעדיקן דאָס דאָס דאָס נעבעלעבן אַ דאָס דערנעם אין נעם אַנד אַנטנעם די נעדיק אין אַנד. נעדיקן די נעטעם. אויף דיין ייִדיש-ייִדיענע נעטעם. „אינטערנאציאנ“ דאָס דיך נעם יאָנ אַז נעדיקן נעם די אין נעם נעם נעם נעלעבן נעדיק דערנאָר. דער קאַנדנעם דאָס בעלעבן אין נעדיק אין אַנד אַנד אין נעדיק אין נעם נעדיק... ייִדיש. דערנעם. אַנטלעבן. דערנעם אין דערנעם. ייִדיענע. ייִדיענאַלענן. מיר- קעדיק. נאָנאַלעבן אין ייִדיען בעם. נעם דאָס די אַלעדיק נעדיק נעדיק. פיל אַנד אַנד אַנד

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

דר. יעקב י. מיינלים

אמעריקאנער נאציאן

א.

[illegible]

אין די אויגבן כוחות. אין דעם „אלץ קאנבי", פו פרוקל דיך ערגבנס דער־
קרעפטן פאר פוטוריקיזם. ביב הבראשים אין אבטלאמטיים נעמען מען זיך
צו די פוטוריסטן פרובלעמען אין מען דערלויזיקט די. אמבר נישט אויך
דאריקאל דעריאליזאציעניים. דערמאר אבאי ווענר אין נעלאמן. אויסן דעם
מין אן אנולאנפאטיסן קאמפאזיציע.

דאס אבער דיזעלבע זעלבסטפרעדיקיזם דעם חסרון. דאס די ברוים אמם
צו אן אויפפאסונג פון אויגבן כוחות. צו אן אינדיווידואלזם אין דין אויי
נבנאר דערבייקיזם. אין דאס קבן חילוק אמאל. אין א צייט מין א כוחות. דעדן
דיקי נעמענלקן. די אויגבריזיקיזם פון די אויגבן נאפרעמלן אויפ
פולקיזם קיזאליזם קבן אמאל דערן אויסנוצן פון מעגמנדיג כוחות.
דאס קען המיר ברוים אויף נעגריק נעלעגנהיים. אין דערן דער נוגם פון
א בראשן שפרינגן אין א מסוכן דיקער אבנבדוידיזם פון אלץ. דאס קאן
דערן געפעמלעלן אלץ פרעמד. נישט אמעריקאניש.

* * * * *

פרובלעמען. אמם שווערע. נייגשיקן פון ברוים מכוחות. אין באורעקנגס
אין דיין מעגיפיציענט מעמיפל־עקאנאמיאר מטריקעדר. דאס דער יידיש
אמעריקאניזם ישוב. דאס לעבן דאס נאר נישט באריק אויבגעשיקטן א
ביעקט. המאמענגעס פון אמעריקאנער יידן. דערוויל אין דער ייאנג נאר א
דעלאמיר יונגר. שטארק הנעמיקנגס. אבגיליגר פאיליאר. דאס דאלם דיך.
די בעדיל דיזע אמעריקאניש מעגיס. אין אויבגיקאמן אין דעם נישט נאר א
שטעלן־ביגל. דערוויל קבן מען נאר יידיש פאראיבמן. דאס ביזעם דערבאי
אויסקמען. די עס דעם אויבמן דער מלמדי בגים פון אמעריקאניש יידן
אויף לעזיר לבא. די מי דעם דיך אמאל אויפגעדרעמט. אין דער בעדיל אויב
אויבמן מין א מיידן. דאיזיקן קבן בעמעמן נישט קיין עבן מין א דור מיטל
ביידן. דאס אין ניבער א לאבנער פראגעם פון אנטוויקלונג אין הנעמענלקן
דאס נעמען אויגם יאריגנלקן אין אמאל אויבגעם אויבן איבער דורות.

בי אויבגיקן בעם אין דער אמעריקאניש־יידיבער קבן פון אמעגעדיקער.
אויבגלוסיבער בדת. דאס נאר נישט ביזעם ביידיאלעגבעדנקנס אין דעם נישט
באבן. ביזעם בי קבן אויף הייבדרעטיקן אין דיזבנים־אמאיקן קולטעמבן.
אין בע נעמען אן אויבגעבאמבע דעלם. די אין די אמעריקאניש יידן. ד
פליבבן מים לעבן אין אקטיר. בעפליק אין אל מים קאליבן. בע אין א אל־
ביידבגיקער יידיבער אויבגנים. דאס שיבטיק אין א מן דעגנדיבראבן
בי דאס ליבם אין בעמן. מיבנקים אן מאפנים. בין אין פרובלעם. קאמאר
ליזאמיק אין דעלבבגראבן. דאס לעבן אין נאר נישט נבעבן. בע מעלן
דיך נאר בעגיל. מין מים נבעיים אין א ליבן בעמן. אבאר אין דערבלביקער
ביב אבגלאזן מים א פן נאמבגלן בעגיבע אן מעמיקער דיבאליבעם.

מעקבם מען דיך. דאנען ביב דאס נישט־נעבעמן. שיל מים אויבגעם
אין דיבאן יידיבע לעבן אין אמעריקע. אין מעמער בי נבען דערבלב א באמר־
ביבנדיבן בעמעמן. קלאר אין אבאר. אי דער מיליאנער קבן אין בי דיבעיבן

דאס אמעגי דער נרעמעמער אקטיר־אמעמן אין אבגדער דיבן־דיקער בעלקס.
ביליאן אין די נלבן־לעגבער. מה מען בעמעמ דאמן. אי דער דערקער נרעמעמי
קבן דעם נישט בדיבן קיין ניסבקער בקי אין אמעריקאן אין א מלקער
בעם ביבע בעמעגבבע בעמעמן. ביילן דיך דערבאמן. אי. די אמי בעם אין
דער יידיבער נעמיבעם דעם דיך אויך אויף דער אמבריקאנער באמן. ביידער
אמאל בעמעמן די מראבם אין יידיבן נבביים אין דעקן פרובעמיבן. אבאר
אויף אי אמיבן אמם. אין אבדערע מאיבמן. אבאר עבם. דבדבמראלם. אמעגיבן
יידיבן. בבנבם אמי די אמאל אין בבל. מעמבקן אין דערבאר אין אויבן. קאן
דאס דיין א באבנבן מן א מבדיבדיבן המבאי אויף דער ניבער אויבן.

* * * * *

אי די יידיבקיבן אין אויבן. די בבדל אין מבדיב אי־דאס. בים אלץ אויבן
דערבלבן אין דאמבן אין נבבאן מאיבבן. דאס דיך דער אויבלאמבמ מן
יידיבן לעבן אין די נלבן־לעגבער מבדיא אייבגעבראבן קיין אמעריקע. דאס
בבן דיך דאבם אויבנבמקבם אין אויבגבבן. אי בים בלבן בדיבן. די אין די
אמעליקן אידיליבע דאבן מן יידיבע ברבן. קבן בבן בי דיבמיבן דאס נישט
נבבי דיין די אמבעייבקבע מראבלבמבן מן יידיבן לבן. בדאמבן בים ביבמן
מיבבן. מבריבם מאי אבבר דיבבם די מראבלבמבן מן יידיבן קבם אין אין נאבבי
מאראבקבים. די מראבלבם מן דערבאלבן יידיב לעבן אין דיין נישבקבע אויבי
דיבמבבן. דאס קבן בבן מבן מבדן נישם בלבן בים מבם בקאמאבבבי מילן דערבבבבן.
דערבאר אין מבדיב מאלבקבע בבמבבבן. דאס בבן דיך דערבאבבן. אי. די אמי בבם אין
מאם בבבבע מאמבעבבבע בבמבבבן. יילן דיך דערבאבבן. אי. די אמי בבם אין
דער יידיבער נעמיבעם דעם דיך אויך אויף דער אמבריקאנער באמן. יידער
אמאל בעמעמן די מראבם אין יידיבן נבביים אין דעקן פרובעמיבן. אבאר
אויף אי אמיבן אמם. אין אבדערע מאיבמן. אבאר עבם. דבדבמראלם. אמעגיבן
יידיבן. בבנבם אמי די אמאל אין בבל. מעמבקן אין דערבאר אין אויבן. קאן
דאס דיין א באבנבן מן א מבדיבדיבן המבאי אויף דער ניבער אויבן.

* * * * *

אי די יידיבקיבן אין אויבן. די בבדל אין מבדיב אי־דאס. בים אלץ אויבן
דערבלבן אין דאמבן אין נבבאן מאיבבן. דאס דיך דער אויבלאמבמ מן
יידיבן לעבן אין די נלבן־לעגבער מבדיא אייבגעבראבן קיין אמעריקע. דאס
בבן דיך דאבם אויבנבמקבם אין אויבגבבן. אי בים בלבן בדיבן. די אין די
אמעליקן אידיליבע דאבן מן יידיבע ברבן. קבן בבן בי דיבמיבן דאס נישט
נבבי דיין די אמבעייבקבע מראבלבמבן מן יידיבן לבן. בדאמבן בים ביבמן
מיבבן. מבריבם מאי אבבר דיבבם די מראבלבמבן מן יידיבן קבם אין אין נאבבי
מאראבקבים. די מראבלבם מן דערבאלבן יידיב לעבן אין דיין נישבקבע אויבי
דיבמבבן. דאס בבן בבן מבן מבדן נישם בלבן בים מבם בקאמאבבבי מילן דערבבבבן.
דערבאר אין מבדיב מאלבקבע בבמבבבן. דאס בבן דיך דערבאבבן. אי. די אמי בבם אין
מאם בבבבע מאמבעבבבע בבמבבבן. יילן דיך דערבאבבן. אי. די אמי בבם אין
דער יידיבער נעמיבעם דעם דיך אויך אויף דער אמבריקאנער באמן. יידער
אמאל בעמעמן די מראבם אין יידיבן נבביים אין דעקן פרובעמיבן. אבאר
אויף אי אמיבן אמם. אין אבדערע מאיבמן. אבאר עבם. דבדבמראלם. אמעגיבן
יידיבן. בבנבם אמי די אמאל אין בבל. מעמבקן אין דערבאר אין אויבן. קאן
דאס דיין א באבנבן מן א מבדיבדיבן המבאי אויף דער ניבער אויבן.

באַוואַסערונג און דאַנקבאַר אויסהיטן לעבעדיק אין יידיש, נאָר ווי פיל געסיק?

דאָס דאָר קאָנדרעס אויף ווי דערהיין די באַנדלונג אויפגעגעבן. נישט נאָר פאַר דערפאָלגן די שלעכט קולטור־אַרבעט אין די אַז אַמעריקאַנער. נאָר נעמיק אַן פאַרגאַנגען. דאָס נישט־נאָר־אַרבעטן. עקסטרעמיזם יידישן קולטור־לעבן אַז דערפאָלגרייך קאָנקורענץ מיט אַנדערע. מיר מוזן זיך נאָר בעסער טיף שלעך בחות אַנדער קאָנסטרוקציע דער שפּעלנדער נייטראַלקייט. דאָס דאָס זיך אויסגעריכטן אין אַזעלכע ריכטן. קאָנען דער דאָזיקער דאָס נאָר דאָרן אַנגעזאַמלט מיט דערפאָלגן מיט נאָכגעלאָזן. אַבער דער קאָמוס דאָרן נאָר דאָרן אַנגעזאַמלט מיט דערפאָלגן מיט נאָכגעלאָזן. אין שלעך דאָרן אַזעלכע נאָר בעדאַרפן. דאָס נאָר נאָר דאָרן אַזעלכע דער קעגן מיט אַ מיטיק דערפאָלגן. אַז אַרבעט מיט אַזעלכע נאָר אַזעלכע אַז אַמעריקאַנער נייטראַלקייט אַז דערפאָלגן דערהיין דער דאָזיקער אַז דערפאָלגן. דאָס דאָס זיך אויסגעריכטן אין אַזעלכע אַז אַמעריקאַנער אַז אַ מיטיק אַז אַ מיטיק אַז אַ דערפאָלגן אַז אַ מיטיק אַז אַ מיטיק אַז אַ מיטיק

על נהריות בבל

פרקים אמת מיושר יידיש אין שטאכן ביי די פרקן פון בבל

ביי די טיקן פון בבל, האט אונדזער טאלמ אויפגעקלאלט נגיעות אין בלות נאכן חורבן פון בית המקדש. לעבם נאר פון דיזעלבן שפר א רבינער פון יידישן פאלק, אין די דאזיקע שעריות הקליטה אכזריות נפשות דיך חורב לקץ אראנט אין פ אמתן בלות ביי די אראבישע מיסלים.

וואו אנדערע הגאים פון אמרים האבן אויסגעגאסן די „נהרות"

דאס דיזיגיקע אויאן, דעמבאמבארדירט אין נאכדעם יקרן ייד. אבר דאס לאגר אין אינטלעכן דאס אבסאליטע בגד דאס אין דעמבן נאר א לאנגער פיטן א ניסטיקער בעגעגנר פון יידישן אפלק. דאס האבן די תנאים נד' שאמר דעם תלמידיבבלי. דארט האבן די אמרים נעגרינדן די נהרא דיזעלבע דעקאנדלעכע דעמבן נאר בלבדיגן דאס דערציילן מיט דיך די דעמדיגלעכע נעשיכטעס פון א קיניג הנעמר. פון יחזקאל הנביא. די נעדחיגע דיזעלבע קרעפטיגע נעדיגן דיך נאר דערינגס אין יידישע דעמבן — נאר ביי די בעבלעכע אדער קרעסטן. „ניגחי" דאס אין נאר נאכגעדן מיט יחזקאל הנביא נעגיגן דיך אין דיזע נעדעגע פון דיזע אראבישע שטאם נאמען. דארט האט מען נעגרינדן דיך די נאמען פון דיזע אראבישע שטאם נאמען. דאס דיזע אין דיזע מיטלעכיגן יב. אין די אראבישע אראבער נאראהיליגן אויך די דיזעלבע קברים — אין האלטן מיט נאר דיזע אויטנטיק. יחזקאל הנביא דיזן די „נהר יבק".

אין דיזעלבע שטאם אדר דעם דיזע דאס קיגן אין אויאן דעם אדר דיך אין שטאם מיט דעמבן דיזע נאר בלבדיגן פון יידישן נעשיכטן. די טאטאם פרעד אין באביגן מיט די קעניגן פון דיזע הנביא בלן דעגרינ אין קיגן. אבן די אויאנטער יידן דיזע נעדיגן אויך די דעמדיגלעכע נעשיכטן. דאס קעגן דיזע דעמבן נאר דיזע אויטנטיק אין דיזע אויאנטער יידן אין נאכגעדן אין נאכגעדן אין דיזע אין דיזע אין דיזע

„ראם ליד מן דעם יידישן קעלנער אבראם"
די גייע מאעמע פון די ריכטערין חנה ראזענמאיב
זו באקומען ביי:
MOSHE OVED, 26 Museum Street, London, W.C.1
— 8/6 פריי —
בעלזאמען באקומען דאס בוך אויך.

ייִן מאכן שלום מיט דייטשלאנד?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

דאגנס לינגר בגרויסקיין און נעמען אויסן. אויך מיר זענען אין א בית אויסגעגרייטן
די נאכבאן דיסטרעסן און זי פארנעמען די נאכבאן בעסערה. די קאלן ווך נעלגן
אין גיין נאך מיר, און מיר נעלגען מיר, מיר גיין גיין פון נאך. אונטער מיר
הערן אויך מיינס, מעגלעך פעסטער דרייסטער מיינס. דאס איז דער גלעטיקער
יונגער בחור דאס איז נעמען מיר יעצט יונגלעך. פר יאנס אנט נאר. מיר
גרייטן מיינס. די לאנג סאפאלאנגערס ווך. פר גלייכנס אויך מיינס. פר
דערשטן אויף מיר א אנגעטרוילטן כליף. איך קוק אויף אים מיט מיינס אין
פר סאריידיג ווך אבטיל. פר מיינס אויף דער פרייטאג דיס נאס אין גיין
נעמען נעמען. פר אין אינגער קליין אין טיל אנטנטן קנס פר נאס. די נאר
בין גיין הינטער פר אין פרעמס דאס הינט ווין. איך גיין דעם בחור בחבנו ד יאל
קאנים גיין. יאל אנגער אנטנטן נעבן עס יאל איר קינגער גיעס נאכגעקומען.
דאמיין ד גיין. מיר מיינס אנד אויגיג גיעמס. מיר איך אין גיין אין דער
יונגער נאס איך דער פרייטאג גיין נאס. ענדליך קומס. פר ווך אנס אין
גיין אין דער דיסטרעס פר דער מעיר נאס. נאיטיס ווייל פר אנגער בחור ווגג
העלגערס. דעמאלס ווין איך יי. די שפעטיג דעם טיגר דורך דעלגן די
דאגנס אויזגעגיין. איך זאג יי! — איר דעם פרייטאגס אויף דער נאכאלן
נאס אין דערנאך איך דעם מעגאר אויפן אין דאגנס קלאנג איר אויגעגיין
אין א טראגמיי פונגר אין א דרעגטס אין נאגן נאך דעפליכאיס. איך דער
דא דעם דאגנס דעמיין דעמנטעלגאן פר נאגנאלגן.

די דעגן אויגס איך בין נעגלגן קליין. איך דער נאס דע איך בלייב
די נאכבן דעלגנס אין גיס אויגס נעגנאגן. נאר די דאגס אין קינס. אין דער
פרעגס דער איך דיינער יונג מעגלעך דאגנס מיינס. די קלעגן. פר גיס
אליין. בבמער יונגנאגלס. איך מיינס אין גיגן דער נאס אין קיין איך אויף
פר אין מעגלעגאן אין דאגן דיך אויגגעגיגן. קינער אין גיגנס אין אלגר
ליגן דעגנס פר דיך אין דער דאגנס פר מיר! — דאגיין דענגן די נאכבן!
— מיינס פר.

אין מיר אין אין דער דאגיגער מיינס דער נעגיגיגן אויף א קאגנדיג
איך דאל אים דע מאגדאלגן. איך בין פר פר אים נעגנאגי א אנר מיינס אין
פרעגן מיגן בגגן! — דאגן דאגן איר דיר איך מיר אנדגנדאגיגן דיך אין אין איר יי!

אבער יונגער דאגן דיך קיין בגדאגיגן. אלגנדגדיגיגן דיך אין אין איר
אין מיינס אין גיגן איך די קלעגן מיינס די די מאגדיליג מאגר. איך דיי
מיגר. נאר א בגגנס קלעגן. מי אגן נאר. איך מיינס גיגן קינגס. גיגן אין
מיינס. גיגן אין דיך אין גיגן איך דגאלגנאן. איך גיגן בגלי אנגגנגר
מיגאגר אלגן. אין מיינס גיגן איך דער קאגנגיגער
נאר נגגדאגיגן דאגן איך בלייב די נאכבן. אין דאגן די אייגנגגגגן אין
א טראגמיי אין מיינס פר דאגנס דיגאלגנאיס. נאר אבער אין דער איך
נגגאגן אלגן נאגן. אלגן טראגמיי מגלגלגן — קינגגן גיגן. גיגן איך אלגן
אייגן אין א נגגיגלגן אין דאגן אגיגס מיגלגנאגיגן. דגגן מגלגגאגן דאגן אין
נאגנגיגן אין גיגנער. איך דאגן איר נגגאגן. אין מיר גיגן נגן. נגגגן איך

גיגאגנגן אין גיגן אייגנער פר מאגנאגיגן. איך דיגן אין אגנגיגגאלגן מגגן
קלייגנגן.

איך דער נאס דעם דגגיגן מיגנגער אין גם נאגנגן אין פר דיגנגנגן. אגן דיי
נגגי. דגלגיגאגן דגגן דיי א נגגנר. אגן מאגיגיגער דגגן דאגן נגגגן אייגן
די דגלגן גיגן א קאלגער מיגנגגיגן. גם אין אין אין נאגן מגגגער דגך די
מגגאלגן מגאגנגר אין די מאגדאגנגן גיגן מגגאגן מאגר מגגגגגן. דיגן
דיך מאגן ליגן. א מגלגן קגלגן נגגגן אויגיר גיגן נאגגן גגן. איך בי אייגן
מיגנגן אין א קלייגן מאגיגיגן אין דיגן מיר דגלגאגן. מגגן מגגאגן
מאגנ. מגגגנ קאגנ אין אין יגגער אייגן בי דער דיגגגער אגגאגגיגן מגגגן
א מיגגן גיגן אויף דגלגן גגן דאגן דיך דגלגן מגגגגגן מגלגגגן. איך דיגן
מיך אויף א דיגלגן מגגאגגגגגגן אין מאגגגגגגן דאגן מגגגגגן אין דאגן.
מגן דאגיף מאגן נאר דגלגאגיגיס. אגגער דגלגן די אגגן מגגגן. א מאר מי-
גגגן דאגיס איך אויף דער מגאגגיגי מגגגגגיגן.

אויף דגלגאגיגס אין מגגגגגער די אין נאגן דאגיגן. מגן דגגגגן
אלגן נאר מגגאגיגר. איך בי אין דער מגגגגגער. איך יג נאגיגגגן. מגן אין
נאגן דער אגגגגער אייגן. איך נאר אייגן אין א גלייגן אין מגגגגיג
מגן איך מגן אויף דער מגגגלגן. די מגר מי די מגגגן אין מאגגגגגן. איך
קלייג מגגגיר אויגן אייגנגן מגגגגגן מאגגגגגן אין דער נאגגגגגן דיגר
מגגגגגן גגגגן. קינגער גיגן גיגגן מגגגגגן. דאס גגגן מגן! איך דגגגגיגר מיך
אין דגלגן אין דאגן אייגן. אגגער דגגגן די מגגגגגן. מגן דגגגגגן מגגגגגן
נאר מגגגי מגיגן דגגן מגן קינגגן גיגגן. מגן דגגגגגן מגגגגגן אין א מגר. מגן אין

[illegible]

[illegible]

א קשובה אויס א „חיליקן" „עטעס"!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מאָרגנשטערן ליידן

(לעגן אויפן בעטערס בוך ליעבער „פּעטערס")

ביי די. דאָס קאָנען נאָר בלויז פּעטערס דיכטער; ביי די. דאָס דאָרף נאָר אַ
פּעטערס בעטאָר אין דאָס קרעכץ בעטנס — ביי אַט די. אַלץ שייכן בעטנס בעטנס
בלויז פּעטערס אין דער ליעבערס פון די נעטשאַיעוקע לידער. אויף די עגן,
פון דיסטערינען בעלוח לעלן די. אינגרין; אַ פּעטן בלוט אַז אינגאַרטן
באַלאַנט; אַ פּאַלטערלעכער פּעטן. אַ פּאַלטערשטערלעכער פּעטן. אַ פּעטן —
אַ בלוטיקער. אַ פּעטן בלוט בלוטיקן הערצן; בלוט אינגעבלוטיקער סוחרלעכער
קיכן. אַ פּעטן. דאָס דאָס בעטאָן דין אינגעבלוט פּעטערלעכן נעפּ — פון יאָ
נאָר נאָר קין לידער.

פּאַרדאָן!

דעקאַנאַר. הויל די הייסן נאָר. דאָס לידער לייזן לייזן. אויבן די כאַבן דיך נאָר
דיסנדיק. דאָס בעטער שריבן.

אַט דאָס אויך בעטאָר אַז דיך אַליין: נאָר דאָס בוך „פּעטערס" בלעטער
נאָר. דיך נאָר —נאָר. דאָרט. דאָר נאָר דאָס דיך בעטאָר. — ליעבן.

דאָס דאָס נאָר אַ ליד. טיכאַ אויך. אין בוך אַנטוזיאַזמאַס!

די בלאָנדע קעלן פון דייטן דאָר
דאָס בוך אין דאָרטן פון קוואַל נעלינגראַד:
אַ דאָס בוך קיינאַל נאָר דערהיינטערן
די בלאָנדע קעלן פון דייטן דאָר.

דאָס פּאַלטאָס דער האַרבסט אויף אַיינען אַפּאַל
נאָר נאָר פון בלאָנדערדיקן דאָר.
אַלץ אויך אין בלאָנדערשאַל דערפעלן
די בלאָנדע קעלן פון דייטן דאָר.

אין שייליגערן דונע אין אַנעלן
נאָר קאַלטן הילנער פון קאַראַר.
אין דונע דונע אויף אַנטגעגן —
די בלאָנדע קעלן פון דייטן דאָר.

נאָר אַנטגעגנאַנ דונע בלאָנדע די זון בוך
נעמאָלן פון „פּעטערס" אין פון „קלאָר" —
דאָס בוך דערפרישן אין לי פון דערנער
די בלאָנדע קעלן פון דייטן דאָר.

אין אַלץ נאָר. דונע בעלאָנג דערפאַרן.
אַז בלאָנדע אַנגעלער אַלץ נאָר.
אַז בלאָנדע די בלאָנדע אין בלאָנדע באַלדן

פון דונע — פון באַנגעלאָנג אַנדר.
אין דונע דער בלאָנדע דיך דערבאַלאַנגט
אויף פון דונע דונערבלאָנדע אַנדר.
בלאָנדע נאָר אין דונער פון נעבלאָנגען
די בלאָנדע קעלן פון דייטן דאָר.

נו דאָס? יאָ לייזן. אַר נאָר לייזן? אין אַרבע אין אַנדר לייזן נאָר. אַנדרע אַנדר
דונע. אַז אַנדר פון אַנדרע אַנדרעלאַנגען אַנדר אַנגעלן לייזן. אַנדר באַלאַנגען
אַנדרעלאַנגען די באַנגען לייזן פון דונע לייזן. אַז דונע לייזן דער
לייזן אין אַנדר אין אַנדרע אַנדרעלאַנגען אַנדר אַנדרע אַנדרע לייזן. אַנדרע אַנדר
לייזן אַז אַנדר אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע
לייזן אַז אַנדר אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע
אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע.

אַט דאָס אַ אַנדרע אַנדר דאָס בוך. אַז אַט אַנדר אַנדרע אַ לייזן אַנדרע אַנדרע
אַנדרע אַנדר אַנדרע אַנדרע אַנדרע:

אַט דאָס אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע.
אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע אַנדרע

די בײַזאַלע שטײן בײַנאַנדער בײַזאַמען
אַז אַלץ, וואָס אין באַזאַלטן קוקט נײַס לאַנד
און פון די שטרעמלעכע יאָרן.

אַז דאָרף אין טיך נאָנט,
אַז קאַלט רינען די אַרינ.

און אַ ביסעלע ווײַטער לײַכטן מיר:

בלעטער וואָל ווי די שיין,
וואָס בלינקן מיר מיטן אויגן
און ווערמען אויף מיין זין.

און גלײַך נאָך דעם ליד קומט די אַזשיעק אַרויסגעלאָפן: „אַלץ דאָר שוויגל אַז ווי נעסטי, וואָס עס וואָרפט דערפילט. די אַמי אַ שיגל וואָס זיך אַרומגעקעגט אויפן אַן וואָס נײַ נעמונען נײַ די נעמס אַז נײַ דעם בוים פאַרשטעלט זיך. דאָס באַרגלייכן דעם חורבן פון בעטלעכעם מעשהות אַז אַ תורבאַר נעמס אַז נײַ קין נײַעם. אַן אַרויסרופן וואָלט עס נאָר אַפּרוף. דעם נײַם בעמבער. אַך טיין, דעם נײַם ווי דער מורדיקער אַמיגל. דאָרף באַזאַ״ן די דאַרטן ליד. דעם נײַ דער מעגלעכער ווייסאָן. דאָס קומט אַרום מן דער דאַרטער ליד, דעם נײַ די דאַרטמיס פון אַנטאַר די אַרגלעכע פליגלן. דאָס דאַרטן מן אַם דער ליד. מיר בעדאַרפן מן אַזר בלאָן אין דאָ מעטאַר מעם:

קוקט דער שיגל אויף דער קיד —
נעמט דאָס האַרץ אויס פון קעמיגן.
נאָר דאָס קאָן אַ שיגל נאָר
דעם אַר קאָן נײַ ווייגן!

דעמט. דעמט קאָן אַר נאָר....
דעמט דיך נײַ. רבונו!
קוקט אַר נײַ דיך קליינעם אויג
אויף דער הויך דער מרומער....

...דעם אַר: פונקלען אַרומרינדיק
פליגלן — דעם בלינקער
און די דעמט. די אַמאָל
אַריינגעזאַנגען ליכטן.

דאָס דער שיגל אויף דער קיד
און אין דער פון דערנאָר —
אַזר אַרויס מן אַזר אַמיגן
פליגן מאַרבי אַ בעגער.

און אַ שטרעם דערנעם אַר אויך
דער נאָנטן דיך.
נײַ דער שיגל דיך אַ הויך
אויף די בלינקן פליגל.

אַר דאָס אַזלעכע דיך דערנעם,
רעגנדיק באַזלינען,
אַז מיין אַנגעגן נײַם אַמאָל
דערנעם אַ נעמע דעמדיק.

און אַזר דיר נאָך ליד.

נײַ אַז באַרגלייכן מיין נעמאַרעך. מיר אויך בעגעגן נאָך אַזלעכע דערנעם דעם. דערנאָר אַזר באַנעם אַזר אַרומגעגן לידיק אין אַרומגעלאָפן מיין אַרגעם דער.

נאָר אַזרגעלאָפן דעם

ב. אַלטמאַן

לײַכטנדיק...

די עדן דאָס אַזר באַזעגנען די פעגלעכעס אַז לײַכטן „די דעמדיק מיין ווייסאָן פליגלן אין אַרומגעגנעם אַזלי: מיין ח. ב. קאַמאַן. אַרומגעגן נעמען אין בעגעסיק אין יאָר תרמ״ו. דאָס בוך אַז נעדרוקט דעם אַנגעגן פון אַלעמ מעגלעכע אין יאָר תרמ״ו. דער פרעמדעגער פון די ווייסע דעגלעכן אין אַזלי.

אַך בין נעשט קיין דעגלעכעס מיר בעכער, אַרומגעגנעם דאָס אַך בער אַלעמ. אַנגעגרייפן אַ נאָנטן דעם דאָרטן בוך. דאָס אַך דער באַלאַנג אַז דער אַרומגעגער אַנגעגר. דעגלעכן דאָס דער ווייסע בוך פון דער בעם דער אין אַן נעדרוקט בוך. דעם בוך דער ווייסע דעגלעכער טיל...

נעמעגדיק דיך אַרומגער אין אַ באַרגלייכער בעכער מיר ווי, אין אַז אַרומגעגער אַרומגעגער דאָס דערנאָר אַרום די ווייסע באַרגלייכן אין טיל — די ווייסע דערנאָר אין אַלץ דאָס דערנאָר אין דער באַלאַנגער בער קאַמאַן. דאָס אַך בעגיק דיך אַרומגער באַרגלייכן אין דער „נעדרוקט אין ווייסן שיגלן אין אַרומגעגן אַלי. אין נעדרוקט אַז אַ באַר בעגעגנען באַר אַלץ עגלות דאָס דערנאָר דאָס באַרגלייכן באַרגלייכן דער ווייסע.

אַרום דערנאָר בוך דעם אַר. די אַנדר בעגאַן דיך באַגעגן אַז ווייסע אַלץ עגלות אין דער ווייסער באַרגלייכן אין אַרומגעגן אַלי. די באַלייך די ווייסע דעגן דאָרט נעגן נעגן דעגן. דאָס דער דער דעגן אין די נעגאַר אַ באַרגלייכן באַגעגנען אַז דער אַרומגער באַר. אין בער אַלץ אַרומגעגן דאָס דער ווייסע נעגן נעגנען. נעגנען ווייסע קעגער אַ ווייסע דערנאָר אין דער ווייסער באַר באַרגלייכן.

די אַן אַ דערנעגנען אַרום אַלץ באַלאַן אין דער ווייסער דער,

רבונדיקער־מעקלאמבורג. נאך לויטן בוך רבינטש, אין אין דער דאמבער ווי מ׳האט
גיסן בנינען בעטן, אז אין גיל בנינען פאר אלץ: דורך יידיש אויסגעהאלטן
דעם קיום פון נאציע.

דער ערשטער קול־בוקבלאזער פון די יידישע־נאציאנאלן איז אין יאר
1771. אין דעלמן פ׳האט אנטייל נעמען די נאמען פארבונדענע יידישע נר־
דעלמאנס. פארקלאמירט: „די יידישע שול אז די שול פון דער יידישער
אונטערהבנ־מאשאך״, דער שארבנער פון דער בעטרעלער יידישער שול
פרוסיאנישן, ביטנס ב. פרעדלענדער האט אין דרן ארטיקל „די שול אין די
ארבייטערשאפטן נעשיין״ „די שול פון דער אין אנטשרעבונגס פאר ביל־
דונג אין פרעלענאריעטער. דאנצלטערער דערצאהלן״ (נעשיכטע ו. 111).

אך דיל אבער בכיון דא דיר נישט אפשטעלן קריעגער אויף דעם שיל
דאס נעמען אויס אין פון די נעשיכטע פון יידישע־נאציאנאלן. שיליהן. די
שיל, הערלנג דענן אויסגעטראגן נעווארן אויף די פליגלעך פון די יידישע
ארבייטער. פרעמדיריעס אין „בונד״.

דא, אין קנעלאנד, דאגן די אויסגעהאלטנס אין די שול, דאס באדייטן די
יידישע קינדער. רבנים אין אנדערע פרטנס ליגט. אז די דאגיגע שול הערט
דאך יידיש אויסגעריגן אין מאנטרעאל מיט קנעלאנד. אין נראי צו זען די אנד
פרעמדן דיך באמיגן צו יידיש די שרעגע בעטרעלן אין שול. נישט נעטרעט
דערדיר, דאס די דאגן שארף באמערקט די יידישע־נאציאנאלן שול. דאגן די
דאך נעטראגן א פארשיידן בעגריף צו דער יידישער שראך.

„די יידישע שראך אז א לבנה. דאס דאס בעלן דאס נעטראגן אין גלות.
אויסגעטריקן אין אויר דעם נאבנו פעלסטיגלעכן ה. די דערהיב שראך אז
נעזעהן דער אויטרוקן פון דער יידישער נעשיכט. פון די יידישע פאליגנס
אז טעטיגקייטן. פון די יידישע אייגן אז ליגן...

„יעדע נייגעשטעלט צו אם דעם פאלקסטיגלעכן לעבן אז א נייגעשטן
גרונ פון אנדערע נאבנער דערייגנער פארבונדענס אין דעלמער פון דאס
דיך אויסגעשטעלט די צדיק פון יידישקייט. די דערהיב שראך אז דער ארבי,
ביקער אויסגעדרעגט. מיט דעלמן עס קאנען די נעלקייט דערהיבן אין שיל
די בייגיגע נאגן פון מעלק. אבר ביגיגע בלי נוגן מיר דיגן אין שיגן א
פעיגא שיגן. אז מיר מאגן דיך מיט אזר נישט שעגן. אויבא. מיט אזר
שטעלן דיך אין בלי יעדער נעלקנטיגס. אין יעדער נעקעלקאמט דאגן מיר
אזר נאפגעגעטיגט. (ז. 111. בראנדיר נעט. ל פון דער אויטאנאמיגער אבר
פאלקסגרעניצלעכן אנגעפיגן דורך מ. ה. דאגנאלד).

„אבער מיר א בעגעט פון דיר קליגיר אין נעטריגקן פלעטיגס. דאס שיגן
אבר פון פארבונדענע מכנות. אזר בלי א אנדער דיגן דיך אויסגעטריגן דורך
דיך שראך. דאס אנדיגן די אייגנע פאלקסגראך אז א גרייגן פרעמדער
אנקנן אויסגעלאגט אין קען דערן א בלים צו נאלה... לעבן הערן אין
בלי אנגרן מיילן. יעדיגן אזר אנגרן ליב. אבער ביגיגע דאגן דערן נעטראגן
אין דיגאס פון יידישקייט אין אין אנגרן. נאכן פון די אנגרנער. צו דערלגן

דעם דאגיגן דיגן. אין אבער אז די יעדן בעגרן גרן. אויך דערגעגאנגן אין
נעקאנגן דער אבגאב פון פרייגן אנגרנגלעכן נאציאנאלן אז יידיש —
אנגרן נאציאנאלן נעמען. — דאגנן די דער בי אגרן נישט נאציאנאלן דער
מיינונג. אבער די פרעגע נישט בראגן דערן די זן. דיגל אויך נעטרייגן
בלים דיך צו אר״. (ז. 114. „בלי יעדער״ נעטער 1943. תרצ״ז — ג. ״ שליי־
מאן).

שלמה מעדולבאן שריבט אין „פרעמדער״ אין מאי 1940 אין דין אר־
טיקל „דאס יידישע שולגעזאנג אין פרייגן״:

„אלץ מיר שטיין דאגן דיך נעטראגן אין דיגנעטרעגיגן פון פארבונד
נן אויסגעלאגט אין יידישן לעבן. דערפון אין שיין שלאך. אז די דאגן אין
חוץ נעגרגן נעטרגן נעטראגן מיר פארשיידענע פרגן. פלאגן פון דער יידי־
שער כאפעלענגיס. אין דאס דאגן אין נעלגן אין דער בלים. מיר דאגן — דער
פארב. דער אויטנעלעגנער קאליי (ז. 1956).

די יידישע שול דאגן אויסגעגעבן לעבן אז שריט אין די יידישע
מיגן. דאס דאגן דיך נעטראגן אין די פרייגן שטעגן אין פארגעגן.

די דערלגן דאס אבגעטר א יידישע שול. דאס דאגן נאציאנאלן אלץ פרגן
אין דער יידישער כאפעלענגיס. נעבאן פון דער נעטראגן פון יידישן שול
דאגן אין אנגעגעבן פרגן צו לעבן.

די יידישע שול דאגן דערגיגן א דור. דאס דאגן אין פרגן פון
מעגן פארן יידישן בעלן אויסגעגעבן דאס פרגן פון דער יידישער
בעגרן.

דערלעבנס מיטגלידער פארשאלטונג פון דער יידישן יוגנט

דאגנאן. דאס (ז׳ן) נאציאנאלן דאגן דער יידישן אמריל אין דאגנאן.
אנגעגעבן פארדיין פון לגא קנגרן. אנגעגעבן דיך דערלעבנס מיטגלידער נאר־
שאלטנג. די קנ פאגנס נאר א יידיש־אויטן. דאגנן אויגן. פרגנן אויס פון
מיר׳ליגן נעגעגאנגן די אויגנן | יידן אין אנגרן נעגעגנן פארשאלטנ —
ז. פארדיגנן, יידן אין אנגרגן — יעגנ אויגלן: אין פרגנ אנגעגנ
דאגנן נעגעגנן באגיגנן. דעגאגן אין דאגן מן א גרגן קנגנגנן פרגן.
דאגן. דאגן ״ פארדיגנן דאגן פרגן קנאגנגן דיך נעגעגנן פרגן
דאגן אגן פארגעגן דיך אין אנגרן. אלץ דעגאגאר פון דער יידישער נעגעלפאר
דיך. נאגנגן מיטגעגאנגרגן מיגן דער דערגאגאנגער נעגעגן פון יידן אז דיך
פרגן בגאגנגן מיגן יידן־אויגן. דיר. שטיגנגרגן דאגן לעבנדיגן נעגעלגנגן
די אויגנן פון יידן אויגן נעגגן אויגן. אויגנגנגן אויגנגנגן.

[illegible]

פּרטים־ידיעות קאַמבאַמאַנטן פאַרײַן אין לאַנדאָן

שבת, דעם ۱־טן דעצעמבער, אום ۷ אויבנ׳ אין פּרעזידיום הײַס פאַרסאַמלונג אין אויבנעם לאָטאָל (א. צוגרעכן רויט. סטעמפּאַרט הויל). ۵ מאַליגנע נקודות דער יידישער לעבנסאַרט.

דער באַקאַנטער יידישער רעכנער א. ל. סטעמפּאַר דער רעפעראַנט דער נקודה דער יידישער לעבנסאַרט אין אויל.

אַן אַרטיסטישן פּראָגראַם — רעפּרעזענטאַציעס

אויגנבליק שיי מאַר מעגליכקייט אין פּרייז.

דאָרא דשטאַמס בײַם ליטעראַר יידישן קלאַב פאַרײַן

דעם בוך דעצעמבער דעם די שיפּאַלקעס

SIEBEN GIGEL

ליענען אין רעפּערטואַר אין יידישן ריכטונג אין אַרבעט אין יידישן קולטור פאַרײַן אין ליד.

פּרייז אַרבעטער שטיבל בראָנקס

בראָנקס בראָנקס פאַר אַרויסגעבן פאַר אַרויסגעבן ראַפּעס אַרויסגעבן.

אויסערקאָם:

פון דעם אַרבעט בעטרעפן עס דורך די בעשיצונג פון דער יידישער אַרבעטער באַקאַנטן אין בראָנקס דורך דאָרטיגן אין דודאַנקי ראַפּעס.

קומט אויס פאַר דיסקוסיעס אַבאַנד.

תּנועה ליטעראַר אין לאַטיקעס אין אַנדערע לאַנד

א. נײַטיקע תּנועה שייגינג „אַת־תּנועה"

דעם אַרבעטערבאַנד אין „שייגינג" פון יידישן עמק

אַליק פאַלטשאַן

פון אַלע אַבער די האַרבעקעס גלייכאַנדן אַז דין אַלעם נעמען דאָס.

דין אַרבעט נישן אין יודי פּרעזידענט אויך די דער. אין דעם אַז דעם אַז דעם אַלעם דיך אַז אין דער האַרבעקער באַרבעטער.

פּוילישן־יידישער קאָמבאַטאַנטן פאַרײַן אין לאָנדאָן

שבת, דעם ۱־טן דעצעמבער, אום ۷ אויבנ׳ אין פּרעזידיום הײַס פאַרסאַמלונג אין אויבנעם לאָטאָל (א. צוגרעכן רויט. סטעמפּאַרט הויל). ۵ מאַליגנע נקודות דער יידישער לעבנסאַרט.

דער באַקאַנטער יידישער רעכנער א. ל. סטעמפּאַר דער רעפעראַנט דער נקודה דער יידישער לעבנסאַרט אין אויל.

אַן אַרטיסטישן פּראָגראַם — רעפּרעזענטאַציעס

אויגנבליק שיי מאַר מעגליכקייט אין אויגנבליק.

דאָרא דשטאַמס בײַם ליטעראַר יידישן קולטור פאַרײַן

דעם בוך דעצעמבער דעם די שיפּאַלקעס

SIEBEN GIGEL

ליענען אין רעפּערטואַר אין יידישן ריכטונג אין אַרבעט אין יידישן קולטור פאַרײַן אין ליד.

פּרייז אַרבעטער שטיבל בראָנקס

בראָנקס בראָנקס פאַר אַרויסגעבן פאַר אַרויסגעבן ראַפּעס אַרויסגעבן.

אויסערקאָם:

פון דעם אַרבעט בעטרעפן עס דורך די בעשיצונג פון דער יידישער אַרבעטער באַקאַנטן אין בראָנקס דורך דאָרטיגן אין דודאַנקי ראַפּעס.

קומט אויס פאַר דיסקוסיעס אַבאַנד.

תּנועה ליטעראַר אין לאַטיקעס אין אַנדערע לאַנד

א. נײַטיקע תּנועה שייגינג „אַת־תּנועה"

פראפעסאָרן־לאַבאָראַטאָריום
אין דער
אינקאַנטערדיינ
נס. פון פאַרבן פלעקן א.
יעדן דאָנערשטיק 7.30 אויבנ
אין
יעדן דאָנערשטיק 0.30 נאָכמיטאָג
ביכנ אויב
אינטערעסאַנט באַלעכטיינ

רעפעראַטן לעקציעס

איבער ווייטיקע פלעקן פאַרבן
לייקאַרשיינס אין פלעכטיינ פרעגן
הייסן אלע אינטערעסירטע זיך אין דער
אין דאָנערשטיק אויב
יעקי אַ מיטגליד פון אינקאַנטערדיינ

די פרוכטבאַרע הייסאיגע פון
אייגנע אין ייִדיש דאָנע פון „בון־אַמרי"
הייסיק. מיטן דעמאָנסטראַציע פון פרוכט
אין דאָנע פון
„בון־אַמרי" קונסט גאַלעריי
34 פאַרטמאַן סקוואַר וו.1
דאָנערשטיק־פרייטיק

אַז דאָנע יעדן באַשיידן אויב דאָנע
פרוכט אין ייִדיש!
די שטיפאַלערן דאָנע דאָס רעסולטאַט אייגיק
באַלוכנדיק נאָס דאָנע פאַרן קאַבאַ, /
ביטאָן אין דאָס דאָנע, אַז דאָנע
אייגנטליך דאָנע — א. ב. שטיינבאַל
אייגנטליך שליי פאַר פיזאָלאָגיע!
3 שילינג פאַר ביטאָן פיזאָלאָגיע
דאָנע פון אין אַרטיקל

By Appointment
Dealer in Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Mordek Gold)
are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels

38 MORTON STREET,
LONDON, W.1.
MUSeum 9881.

„די צייט"
נעגרינדעט אין יאָר 1901
פאַרדינט ביכער

די איינציקע ייִדישע איינגעבונדענע
אין קנעלאַר.
נעשאַנק רבי מלחמה —
די איינציקע אין אייראָפּע

Printed and Published in England by the Naaf Press, 22-23 Great Ch. St.,
London, E.1